

VODILNI PARTNER

PARTNERJI

PODIZVAJALCI

NAROČNIK

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Direktorat za kmetijstvo

Sektor za urejanje kmetijskega prostora in zemljiške operacije

Dunajska cesta 22 I 1000 Ljubljana

STROKOVNA PODLAGA S PODROČJA KMETIJSTVA ZA OBČINO ŠKOCJAN

IZVAJALCI STROKOVNE PODLAGE:

LOCUS prostorske informacijske rešitve, d.o.o.

Ljubljanska cesta 76 I 1230 Domžale

GEODETSKI ZAVOD CELJE, d.o.o.

Ulica XIV. divizije 10 I 3000 Celje

Acer Novo mesto d.o.o.,

Šentjernejska cesta 43, 8000 Novo mesto

IGEA Svetovanje in storitve s področja nepremičnin, infrastrukture in prostora, d.o.o.

Podpeška cesta 1 I 1351 Brezovica pri Ljubljani

AGRARIUS, tla in okolje, Tomaž Kralj s. p.

Gorjuše 17b I 4264 Bohinjska Bistrica

Domžale, januar 2025

PROJEKT	Izdelava strokovnih podlag s področja kmetijstva Strokovna podlaga s področja kmetijstva za občino Škocjan
NAROČNIK	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Direktorat za kmetijstvo Sektor za urejanje kmetijskega prostora in zemljiške operacije Dunajska cesta 22 I 1000 Ljubljana
ŠTEVILKA POGODBE	C2330-23-111018
KONZORCIJ	VODILNI PARTNER Locus d.o.o. , Ljubljanska cesta 76, 1230 Domžale PARTNERJI Ljubljanski urbanistični zavod d.d. , Verovškova ulica 64, 1000 Ljubljana Geodetski zavod Celje d.o.o. , Ulica XIV. divizije 10, 3000 Celje Igea d.o.o. , Podpeška cesta 1, 1351 Brezovica pri Ljubljani ACER Novo mesto d.o.o. , Šentjernejska cesta 43, 8000 Novo mesto ZEU načrtovanje, inženiring d.o.o. , Ulica Staneta Rozmana 5, 9000 Murska Sobota PODIZVAJALCI Agrarius, tla in okolje, Tomaž Kralj s. p. , Gorjuše 17b, 4264 Bohinjska Bistrica

PROJEKT	Izdelava strokovnih podlag s področja kmetijstva Strokovna podlaga s področja kmetijstva za občino Škocjan
FAZA	končno poročilo
IZDELOVALCI STROKOVNE PODLAGE	Locus d.o.o. , Ljubljanska cesta 76, 1230 Domžale Geodetski zavod Celje , Uliva XIV. divizije 10, 3000 Celje Acer Novo mesto d.o.o. , Šentjernejska cesta 43, 8000 Novo mesto IGEA d.o.o. , Podpeška cesta 1, 1351 Brezovica pri Ljubljani Agrarius, tla in okolje, Tomaž Kralj s. p. , Gorjuše 17b, 4264 Bohinjska Bistrica
VODJA PROJEKTNE SKUPINE	Nina Lipušček, univ. dipl. inž. kraj. arh., Locus, d.o.o.
OŽJA PROJEKTNA SKUPINA	PROSTORSKO NAČRTOVANJE Nina Lipušček, univ. dipl. inž. kraj. arh., Locus, d.o.o.

mag. Jelka Hudoklin, univ. dipl. inž. kraj. arh., Acer d.o.o.
PKA PPN 0850

BONITIRANJE

Aleš Žnidarko, mag. agr. ekon., Geodetski zavod Celje, d.o.o.
pooblastilo za bonitiranje 11202-1/2014-7

Anja Žerak, mag. kmet., Geodetski zavod Celje, d.o.o.
pooblastilo za bonitiranje 35311-828/2022-2552-8

KMETIJSTVO

dr. Tomaž Kralj, univ. dipl. inž. agr., AGRARIUS, s.p.

Jure Zgajšek, univ. dipl. inž. agr., Geodetski zavod Celje, d.o.o.

ŠIRŠA PROJEKTNNA SKUPINA

Leon Kobetič, univ. dipl. inž. grad., Locus, d.o.o.

Marjeta (Metka) Jug, univ. dipl. inž. kraj. arh., Locus, d.o.o.

Tomaž Kmet, univ. dipl. inž. arh., Locus, d. o. o.

Mateja Mikložič, dipl. org. inf., Locus, d.o.o.

Andrej Podjed, gr. teh., Locus, d.o.o.

Dominik Bovha, univ. dipl. inž. geod., Geodetski zavod Celje, d.o.o.

Petra Recko Novak, univ. dipl. inž. geod., Geodetski zavod Celje, d.o.o.

Ana Tivadar, univ. dipl. inž. geod., Geodetski zavod Celje, d.o.o.

Marta Blažič Kugler, dipl. inž. agro., Geodetski zavod Celje, d.o.o.

Kotnik Štefka, dipl. inž. agro., Geodetski zavod Celje, d.o.o.

Kristina Jajtič, mag. geog., Geodetski zavod Celje, d.o.o.

Urška Arzenšek, univ. dipl. geog., Geodetski zavod Celje, d.o.o.

Diana Bogovič, univ. dipl. geog., Geodetski zavod Celje, d.o.o.

mag. Tomaž Černe, univ. dipl. inž. geod., IGEA, d.o.o

Anja Judež, mag. prost. načrt., IGEA, d.o.o.

Urban Jensterle, univ. dipl. geog., IGEA, d.o.o

Tadej Hajna, dipl. geog., IGEA, d.o.o

Gregor Bunčič, univ. dipl. geog., IGEA, d.o.o

Vid Eržen, dipl. inž. grad., dipl. inž. inf., mag. prav. in manag. neprem., IGEA, d.o.o

Tara Klevišar, dipl. inž. geod., IGEA. d.o.o.

Igor Črnugelj, univ. dipl. inž. arh., Acer, d.o.o.

Tanja Jerin, inž. grad., Acer, d.o.o

DATUM

Domžale, januar 2025

Kazalo

1 PREDSTAVITEV KMETIJSTVA V OBČINI	8
2 ANALIZA PRIDELOVALNEGA POTENCIALA V OBČINI.....	10
3 ANALIZA IZVEDENIH KOMASACIJ, OSUŠEVANJ ALI NAMAKANJ V OBČINI	15
4 POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ.....	16
4.1 SKUPNE POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ	16
4.2 SKUPNE POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ PO POSAMEZNEM PODTIPU STRATEŠKIH OBMOČIJ	16
4.3 POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ, DOLOČENIH KOT PREDLOG OBMOČIJ TRAJNO VAROVANIH KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ	17
4.4 POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ, DOLOČENIH KOT PREDLOG OBMOČIJ TRAJNO VAROVANIH KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ PO POSAMEZNEM PODTIPU STRATEŠKIH OBMOČIJ.....	18
4.5 POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ, DOLOČENIH KOT OBMOČJA DRUGIH ZEMLJIŠČ, POTENCIALNO PRIMERNIH ZA KMETIJSTVO	18
4.6 POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ, DOLOČENIH KOT OBMOČJA DRUGIH ZEMLJIŠČ POTENCIALNO PRIMERNIH ZA KMETIJSTVO, PO POSAMEZNEM PODTIPU STRATEŠKIH OBMOČIJ.....	19
4.7 PODATEK O POVRŠINI IN DELEŽU ZEMLJIŠČ V OBČINI GLEDE NA POGOJE ZA DOLOČITEV PREDLOGA OBMOČIJ TVKZ	19
5 OPIS POSTOPKA DOLOČANJA PREDLOGA OBMOČIJ TRAJNO VAROVANIH KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN DRUGIH ZEMLJIŠČ, POTENCIALNO PRIMERNIH ZA KMETIJSKO PRIDELAVO.....	22
5.1 ŠHEMA OBDELAVE PODATKOV, ZAOKROŽEVANJA IN IZLOČITEV	22
5.2 VODNI PODATKI.....	23
5.3 MODELIRANJE	24
5.4 PREDLOG OBMOČIJ PO MODELIRANJU.....	29
5.5 AVTOMATSKO ZAOKROŽEVANJE.....	31
5.6 IZLOČANJE	31
5.7 DODATNA IZLOČANJA - IZLOČITEV POZIDANIH ZEMLJIŠČ, VODNIH ZEMLJIŠČ IN CEST	34
5.8 ROČNO OBLIKOVANJE OBMOČIJ	38
5.9 OBMOČJA, POTENCIALNO PRIMERNA ZA KMETIJSTVO	50
5.10 REZULTAT PO ZAOKROŽEVANJU	51
6. PRILOGE	52

STROKOVNA PODLAGA S PODROČJA KMETIJSTVA ZA OBČINO ŠKOCJAN

Občina ŠKOCJAN

Sistem prostorskega načrtovanja kmetijskih zemljišč po Zakonu o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 - ZUNPEOVE; v nadaljnjem besedilu: ZKZ) temelji na določitvi trajno varovanih kmetijskih zemljišč v prostorskih aktih lokalnih skupnosti.

ZKZ določa, da se z uredbo določijo območja, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo zaradi pridelovalnega potenciala kmetijskih zemljišč, njihovega obsega, zaokroženosti, zagotavljanja pridelave hrane ali ohranjanja in razvoja podeželja ter ohranjanja krajine (v nadaljnjem besedilu: strateška območja za kmetijstvo in pridelavo hrane).

Strateška območja za kmetijstvo in pridelavo hrane predstavljajo potencialna območja trajno varovanih kmetijskih zemljišč.

Območja trajno varovanih kmetijskih zemljišč se bodo ob upoštevanju uredbe o strateških območjih za kmetijstvo in pridelavo hrane določila v prostorskih aktih lokalnih skupnosti, podlaga za določitev trajno varovanih kmetijskih zemljišč v prostorskem aktu lokalne skupnosti pa je strokovna podlaga s področja kmetijstva.

Slika 1: Pogled na naselje Škocjan proti severovzhodu (vir: www.obcina-skocjan.si)

ZAKONSKA OSNOVA

- Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 - ZUNPEOVE),
- Uredba o območjih za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo (Uradni list RS, št. 71/16),
- Pravilnik o vsebini elaborata posegov na kmetijska zemljišča (Uradni list RS, št. 83/16),
- Pravilnik o tehničnih, strokovnih in organizacijskih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati organizacije za izdelavo strokovnih podlag s področja kmetijstva (Uradni list RS, št. 80/16 in 12/19),
- Pravilnik o podrobnejših pogojih za določitev predloga območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč ter o podrobnejši vsebini strokovnih podlag s področja kmetijstva (Uradni list RS, št. 55/17).

Uporabljene kratice:

TVKZ – trajno varovana kmetijska zemljišča

TVKZp - trajno varovana kmetijska zemljišča na območju evidence stavbnih zemljišč

TVKZv- trajno varovana kmetijska zemljišča na območju vodnega katastra

TVKZc- trajno varovana kmetijska zemljišča na območju dejanske rabe zemljišč javne cestne infrastrukture

TVKZg- trajno varovana kmetijska zemljišča na območju dejanske rabe gozdnih zemljišč

OKZ – ostala kmetijska zemljišča

OKZp – ostala kmetijska zemljišča na območju evidence stavbnih zemljišč

OKZv – ostala kmetijska zemljišča na območju vodnega katastra

OKZc – ostala kmetijska zemljišča na območju dejanske rabe zemljišč javne cestne infrastrukture

OKZg – ostala kmetijska zemljišča na območju dejanske rabe gozdnih zemljišč

OKZi – ostala kmetijska zemljišča, izločena iz predloga TVKZ, skladno z usmeritvami za izločanje (priloga 2)

ODZ – območja drugih zemljišč

ODZi – območja drugih zemljišč, izločena iz predloga TVKZ, skladno z usmeritvami za izločanje

ODZk – območja drugih zemljišč, ki so po dejanski rabi kmetijska zemljišča in so večja od 0,5 ha

ODZp – območja drugih zemljišč na območju evidence stavbnih zemljišč

ODZv – območja drugih zemljišč na območju vodnega katastra

ODZc – območja drugih zemljišč na območju dejanske rabe zemljišč javne cestne infrastrukture

ODZg – območja drugih zemljišč na območju dejanske rabe gozdnih zemljišč

PPK – območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo

PPKp – območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo na območju evidence stavbnih zemljišč

PPKv – območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo na območju vodnega katastra

PPKc – območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo na območju dejanske rabe zemljišč javne cestne infrastrukture

PPKg – območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo na območju dejanske rabe gozdnih zemljišč

GPOEB – grafični prikaz območij enakih bonitet

1 PREDSTAVITEV KMETIJSTVA V OBČINI

Pojasnilo: Skladno s Pravilnikom o podrobnejših pogojih za določitev predloga območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč ter o podrobnejši vsebini strokovnih podlag s področja kmetijstva (Uradni list RS, št. 55/17; v nadaljevanju: pravilnik) je vsebino poglavja pripravila javna služba kmetijskega svetovanja.

Na sliki je prostrano zeleno polje pod oblačnim sivim nebom, z nizkimi grmički in drevesi, ki se raztezajo proti obzorju. V ozadju se vidijo gozdnati hribi in vasica, ki se zliva s pokrajino v mirnem, hladnem vzdušju.

Slika 2: Naselje Hudenje v južnem delu občine, pogled proti zahodu proti naselju Dobruška vas. Razviden je ravninski svet južnega dela občine.

Slika 3: Naselje Dolenje Dole v severnem delu občine, pogled proti severozahodu proti naselju Gorenje Dole. Viden je gričevnat svet, ponekod terase.

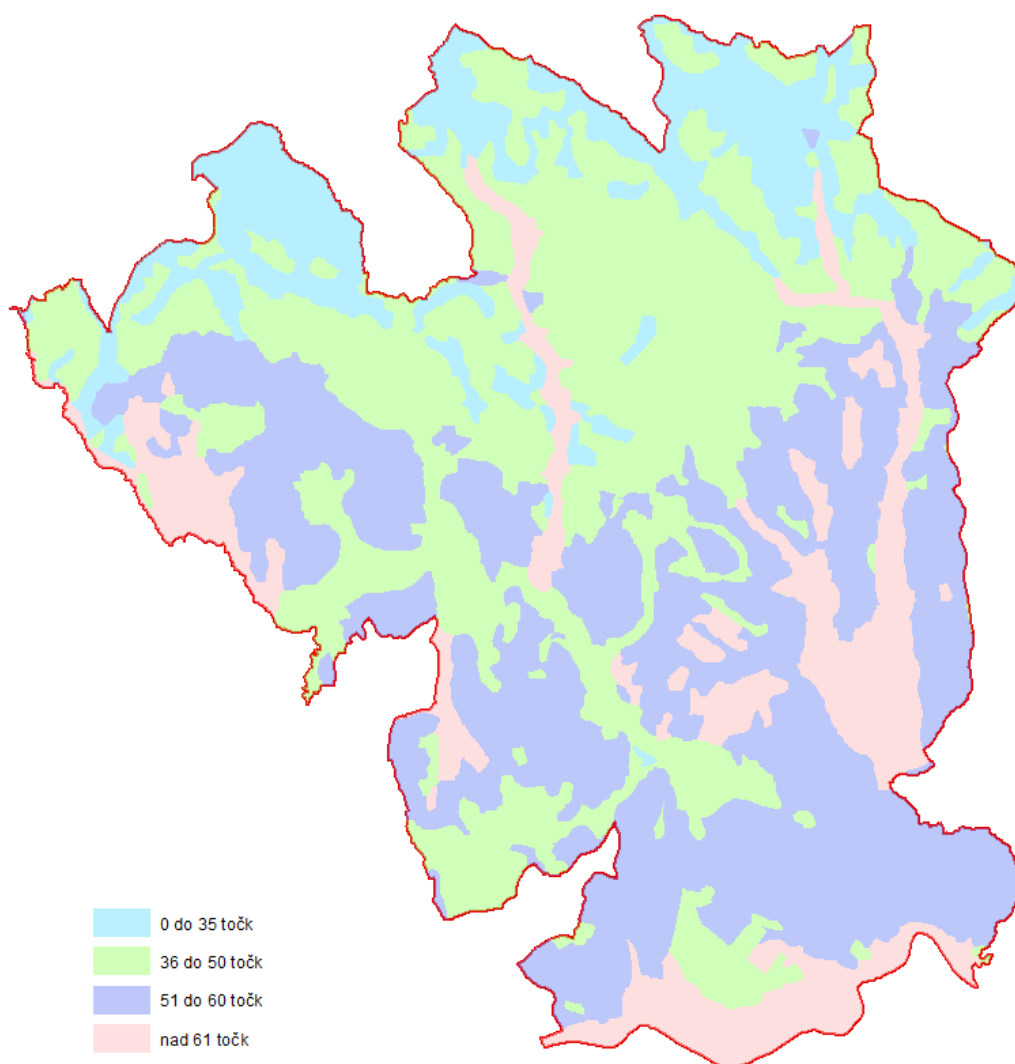
Slika 4: Naselje Dolenje Radulje v severnem delu občine. Viden je gričevnat svet z vinogradi.

2 ANALIZA PRIDELOVALNEGA POTENCIALA V OBČINI

Analiza bonitetnih točk po zemljiško katastrskem načrtu glede na razrede po prilogi 1 pravilnika je predstavljena v preglednici spodaj.

Preglednica 1: Površina in delež bonitetnih razredov

Bonitetni razred	Skupna površina [m ²]	Delež [%]
0-35 točk	7.701.060	12,74%
36-50 točk	22.202.716	36,72%
51 do 60 točk	22.081.683	36,52%
61 do 100 točk	8.473.864	14,02%
Skupaj	60.459.323	100,00%

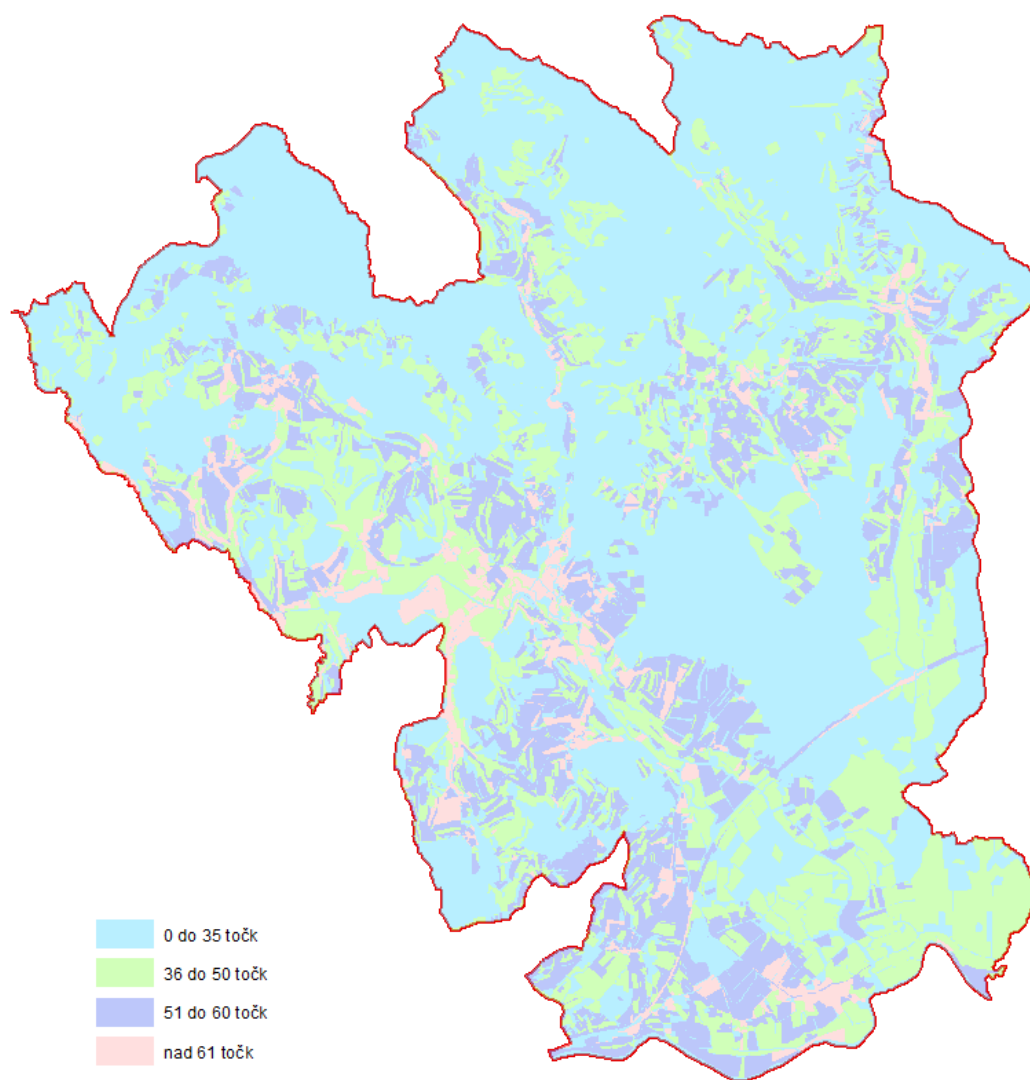
Slika 5: Grafični prikaz analize bonitetnih točk po sloju območja enakih bonitet

Območje občine Škocjan je v jugovzhodnem delu ravninsko, preostali del pa je gričevnat (Krško gričevje). Glede na podatke o bonitetnih točkah po območjih z enakimi bonitetami v občini prevladujejo zemljišča v razredih od 36 do 50 točk in od 51 do 60 točk. V teh dveh razredih je skupaj 73,25 % vseh zemljišč občine. Zemljišča z boniteto do 35 točk predstavljajo 12,74 % in se nahajajo predvsem v gričevnatem severnem delu občine. V razredu nad 61 točk je 14,02 % zemljišč, ki se nahajajo predvsem na skrajnem južnem delu občine, v ravninskem delu ob vodotoku Čolnišček ter v naselju Male Poljane. Najvišja boniteta znaša 75 točk.

Kot zanimivost podajamo še analizo bonitetnih točk po zemljiško-katastrskem prikazu (stanje na dan 26. 5. 2022), ki formalno ni več veljaven podatek. Bonitete so bile razvrščene v razrede po prilogi 1 pravilnika. Stanje je prikazano v preglednici 2.

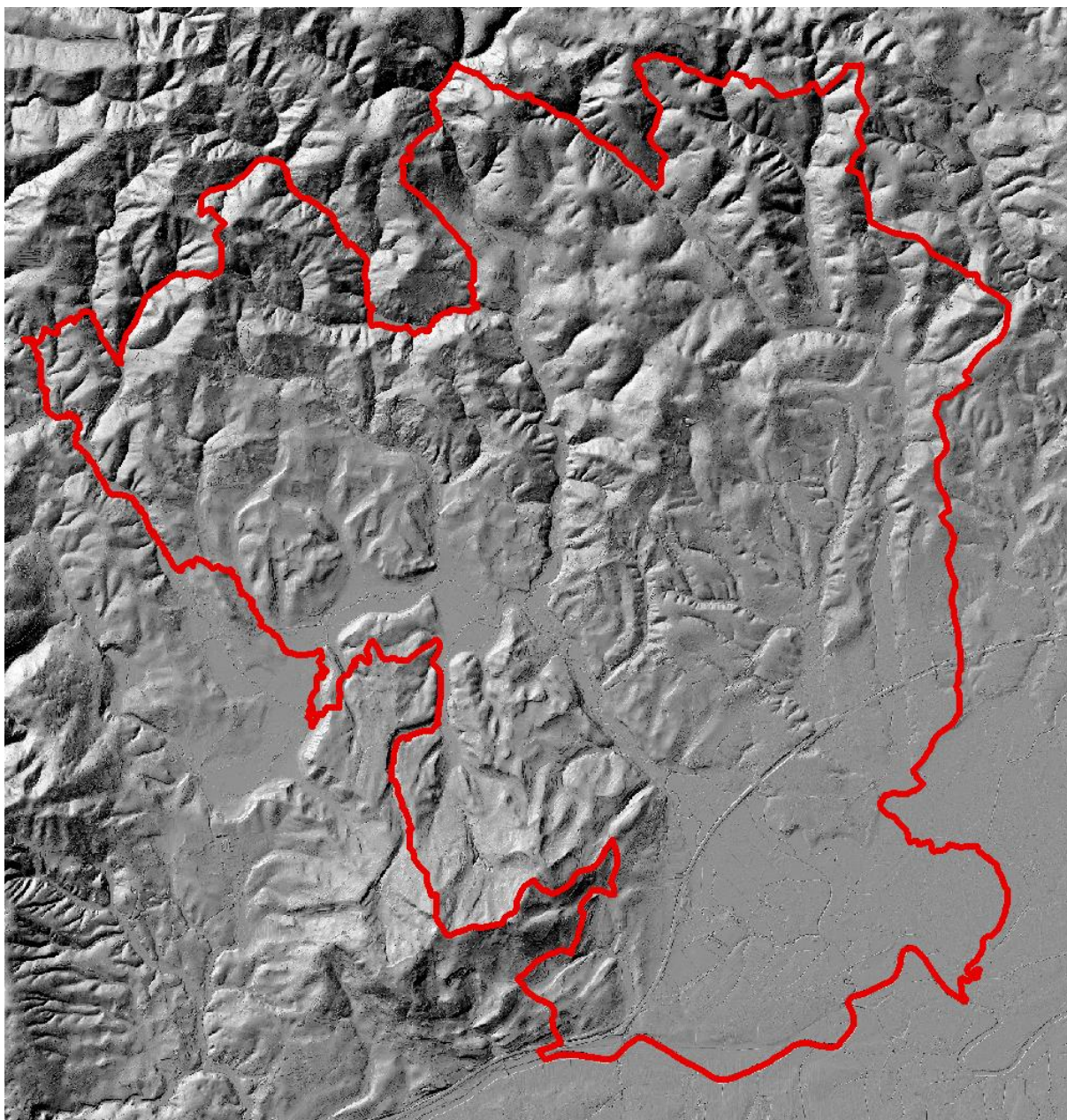
Preglednica 2: Površina in delež bonitetnih razredov

Bonitetni razred	Skupna površina [m ²]	Delež [%]
0-35 točk	31.801.564	52,60%
36-50 točk	14.991.446	24,80%
51 do 60 točk	10.431.254	17,25%
61 do 100 točk	3.235.059	5,35%
Skupaj	60.459.323	100,00%

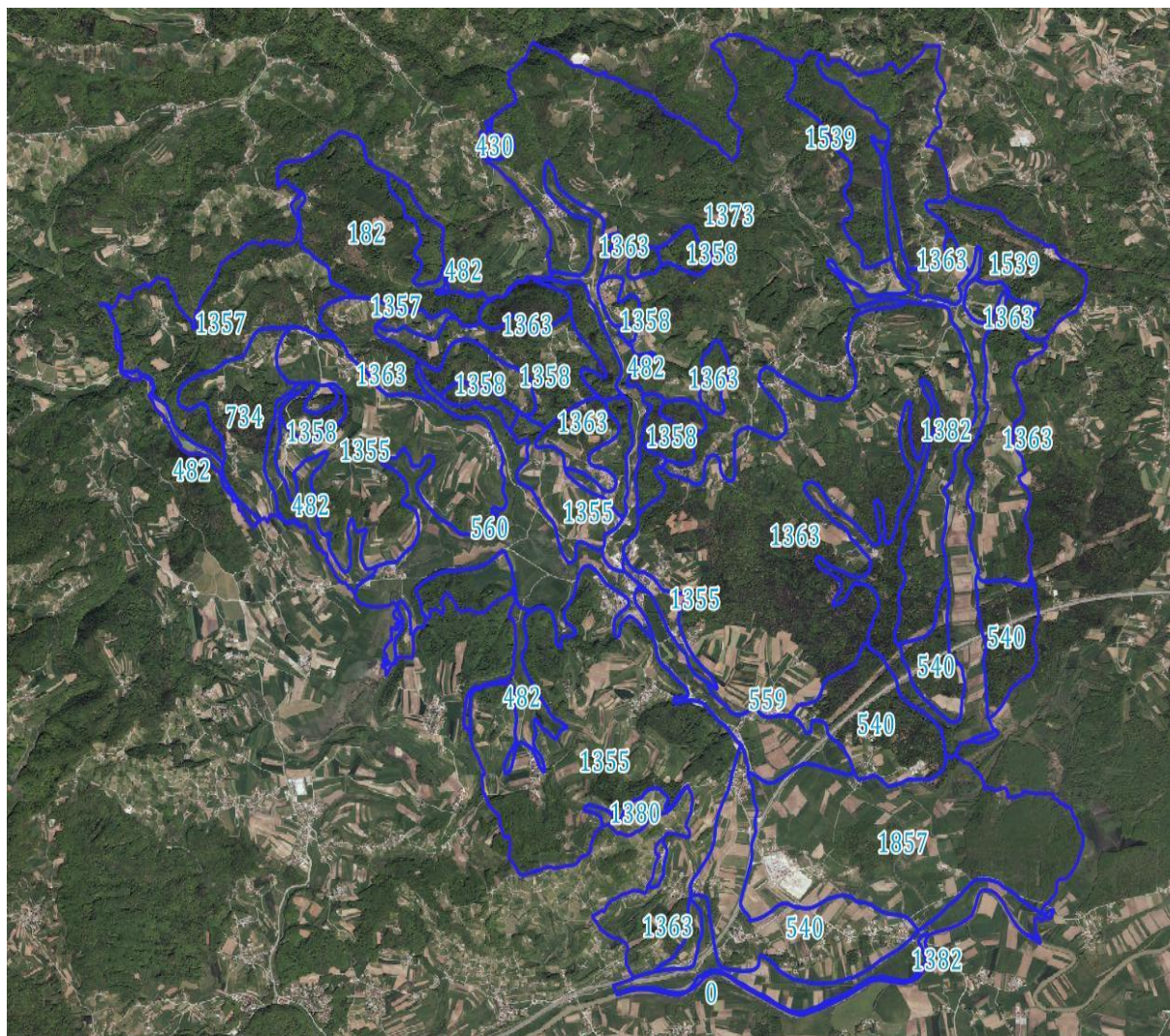
Slika 6: Grafični prikaz analize bonitetnih točk po zemljiškem katastru

Podatki o bonitetnih točkah po zemljiškem katastru kažejo nekoliko drugačno stanje. Po teh podatkih je dobra polovica območja občine (52,60 %) razvrščena v razred do 35 točk. V razredu nad 61 točk je zgolj 5,35 % zemljišč, ki so precej razpršena po območju občine, nekoliko bolj zgoščena v naselju Škocjan.

Slika 7: Območje občine Škocjan na LIDAR posnetku

Po podatkih geološke karte se na območju občine Škocjan v največji meri pojavljajo karbonatne sedimentne kamnine. Prevladujeta apnenec in dolomit. V ravninskem delu prevladujejo aluvialne rečne naplavine. Znatni delež predstavljajo tudi gline in ilovice s kosi roženca.

Slika 8: Prikaz območij s posameznimi pedo kartografskimi enotami (PKE) Pedološke karte Slovenije merila 1:25.000 (vir: MKGP)

Po podatkih Pedološke karte Slovenije merila 1:25.000 na območju občine Škocjan prevladujejo tla evtričnih lastnosti. Po površini največji delež pripada evtričnim rjavim tlem, s površino pokritosti okoli 50 %. Sledi serija tal na apnencih in dolomitih (v preglednici spodaj).

Preglednica 3: Zastopanost talnih kartografskih enot (TKE) Pedološke karte Slovenije merila 1:25.000 na območju občine Škocjan ter opis posameznih talnih tipov (TSE - talnih sistematskih enot) znotraj posameznih TKE

Koda PSE	Opis PSE	Površina PSE v ha	Delež površine PSE v %
1363	Evtrična rjava tla na pleist.+pliocenskih sedimentih, izprana_100%	1249,6	20,7
1373	Rendzina, na dol.sprsteninasta 50%, rjava pokarb. na dol.tipična sr.gl._50%	1137,2	18,8
1355	Evtrična rjava tla na laporju, tipična, gl._100%	1001,0	16,6
1857	Hipoglej, distričen, na mineralen sr.močan 70%, hipoglej, distričen, mineralen močan_30%	433,5	7,2
540	Pseudoglej, ravninski, evtričen, sr.globok sr.izražen_100%	421,6	7,0
1382	Obrečna, evtrična zmerno oglejena na glinastem aluviju_100%	337,2	5,6
1357	Evtrična rjava tla na vezanih klastičnih pelitskih+psamitskih kam.tipična pl.80%, evtrična rjava tla na vezanih klastičnih pelitskih+psamitskih kam.izpr	236,6	3,9

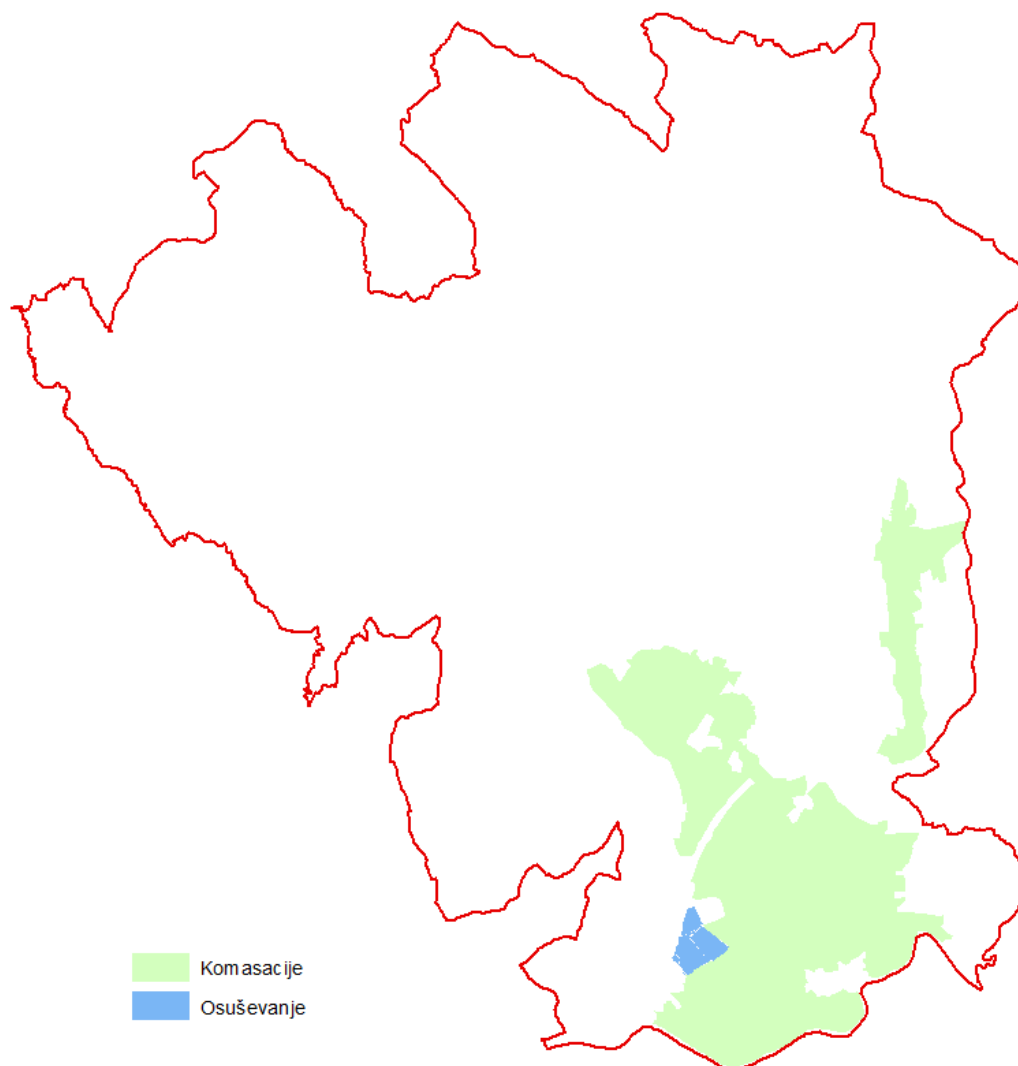
1358	Evtrična rjava tla na vezanih klastičnih pelitskih+psamitskih kam.izprana 80%, evtrična rjava tla na vezanih klastičnih pelitskih+psamitskih kam.tip	227,6	3,8
560	Hipoglej,evtrien, mineralen, sr.močan_100%	208,9	3,5
1539	Rendzina, na dol.sprsteninasta 60%, rjava pokarb. na dol.tipična pl._40%	195,3	3,2
182	Evtrična rjava tla na vezanih klastičnih pelitskih+psamitskih kam.tipična pl._100%	183,5	3,0
482	Obrečna,evtrična globoko oglejena_100%	172,0	2,8
734	Evtrična rjava tla na pliocenskih sedimentih, tipičnagl._100%	110,1	1,8
559	Hipoglej,evtrien, mineralen, močan_100%	90,2	1,5
1380	Rigolana,vinogradniška (vitisol),evtrična 80%, evtriena rjava tla na laporju, tipična_20%	22,8	0,4
0	Pozidano	10,5	0,2
430	Rigolana,vinogradniška (vitisol),evtrična_100%	8,0	0,1
	Skupaj	6045,7	100

3 ANALIZA IZVEDENIH KOMASACIJ, OSUŠEVANJ ALI NAMAKANJ V OBČINI

Glede na podatke Enotne državne evidence o namakalnih in osuševalnih sistemih (KatMeSiNa), katere skrbnik je MKGP, sloj namakalnih sistemov vsebuje namakalne sisteme, ki imajo območja potrjena z Uredbo o potrditvi območij osuševalnih in namakalnih sistemov (Uradni list RS, št. 63/19 in 132/23, v nadaljevanju: uredba). V podatke ni vključenih sistemov, za katere podatke MKGP še pripravlja, in vseh zasebnih namakalnih sistemov. Sloj osuševalnih sistemov vsebuje osuševalne sisteme, ki imajo območja potrjena z uredbo.

Glede na omenjene podatkovne sloje se na območju občine Škocjan nahajajo osuševalni sistemi, namakalni pa ne.

V ravninskem delu občine je oblika in velikost parcel na več delih nakazovala na verjetnost izvedbe komasacije. MKGP je od GURS pridobil sloj parcel katerih atributni podatki nakazujejo, da je bila parcela vključena v postopek komasacije (katastrski postopki: komasacija zemljišč, upravna komasacija, pogodbeni komasacija). Z uporabo teh podatkov in v kombinaciji s slojem delov katastrskih občin z merilom podatkov zemljiškega katastra na delih katastrskih občin smo identificirali več komasacijskih območjih. Meja območij komasacij sicer ni popolnoma zanesljiva, vendar smatramo, da je podatek dovolj dober, da se ga vključi v model.

Slika 9: Grafični prikaz območja komasacij in osuševalnih sistemov na območju občine Škocjan

4 POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ

4.1 Skupne površine in deleži zemljišč

Preglednica 4: Skupne površine in deleži zemljišč

KLASIFIKAC	POV (m ²)	Delež [%]
OKZ	2.498.295	8,57%
TVKZ	26.642.231	91,43%
Skupaj	29.140.525	100,00%

Kot je razvidno iz predhodno opravljenih analiz lastnosti zemljišč v občini Škocjan, ima le majhen delež zemljišč (12,74 %) po podatkih o bonitetnih točkah po zemljiškem katastru nizko boniteto v razponu od 0 do 35 točk. Območje občine je reliefno oziroma morfološko precej razgibano, kar se odraža tudi v rezultatih strokovne podlage. Razlike v lastnostih reliefa med severno polovico in zahodnim delom občine (pretežno hribovit svet) ter jugovzhodnim delom (ravninski svet) so smiselno upoštevane v predlogu TVKZ in OKZ.

Drugečeno razmerje glede kmetijskih zemljišč, kot ga predvidevata TVKZ in OKZ, je določeno v veljavni namenski rabi prostora, kot jo opredeljuje OPN občine Škocjan. Glede na namensko rabo kmetijskih zemljišč je večina (86,84 %) zemljišč razvrščenih kot TVKZ na zemljiščih K1, približno 13 % pa je razvrščenih kot TVKZ na zemljiščih K2.

Preglednica 5: Delež OKZ in TVKZ na kmetijski namenski rabi

NRP	KLASIFIKAC	POV (m ²)	Delež [%]
K1	OKZ	1.103.903	44,19%
K1	TVKZ	23.136.174	86,84%
K2	OKZ	1.394.391	55,81%
K2	TVKZ	3.506.056	13,16%

4.2 Skupne površine in deleži zemljišč po posameznem podtipu strateških območij

Zaradi neprimerljive natančnosti zajema podatkov o strateških območjih ter podatkov predloga TVKZ, OKZ in PPK je bilanca po posameznih strateških podtipih manj ustrezna. Kljub temu pa lahko iz bilance izluščimo, da je najbolj zastopan podtip izmenjava ožjih izravnav in zaplat s 47,70 %. V polovico manjšem deležu je zastopan podtip manjše zaplate s 24,63 %. Ostala dva podtipa sta zastopana v manjših, a podobnih deležih: veliki ravninski kompleksi A v deležu 11,59 % ter gozd in območja nad gozdno mejo v deležu 10,28 %.

Preglednica 6: Skupne površine in deleži zemljišč po posameznem podtipu strateških območij

Podtip območja	Klasifikacija	Površina (m ²)	Delež
gozd in območja nad gozdno mejo	ODZ	187.496	0,31%
gozd in območja nad gozdno mejo	ODZi	15.768	0,03%
gozd in območja nad gozdno mejo	OKZ	216.884	0,36%
gozd in območja nad gozdno mejo	OKZg	123.627	0,20%
gozd in območja nad gozdno mejo	OKZi	64.816	0,11%
gozd in območja nad gozdno mejo	OKZv	18.800	0,03%
gozd in območja nad gozdno mejo	PPK	4.910.342	8,12%
gozd in območja nad gozdno mejo	PPKk	11.730	0,02%
gozd in območja nad gozdno mejo	TVKZ	652.843	1,08%
gozd in območja nad gozdno mejo	TVKZc	1	0,00%
gozd in območja nad gozdno mejo	TVKZg	7.765	0,01%
gozd in območja nad gozdno mejo	TVKZv	4.384	0,01%
izmenjava ožjih izravnav in zaplat	ODZi	44.846	0,07%
izmenjava ožjih izravnav in zaplat	ODZk	7.205	0,01%

izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	OKZ	421.647	0,70%
izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	OKZc	10.051	0,02%
izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	OKZg	114.044	0,19%
izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	OKZi	24.350	0,04%
izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	OKZv	9.784	0,02%
izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	PPK	10.561.270	17,47%
izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	PPKk	472.320	0,78%
izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	TVKZ	16.972.402	28,07%
izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	TVKZc	117.128	0,19%
izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	TVKZg	19.994	0,03%
izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	TVKZv	67.869	0,11%
manjše zaplate	ODZ	6.388.217	10,57%
manjše zaplate	ODZk	19.396	0,03%
manjše zaplate	OKZ	1.256.878	2,08%
manjše zaplate	OKZc	6.282	0,01%
manjše zaplate	OKZg	129.289	0,21%
manjše zaplate	OKZv	9.313	0,02%
manjše zaplate	PPK	3.519.089	5,82%
manjše zaplate	PPKk	18.155	0,03%
manjše zaplate	TVKZ	3.498.174	5,79%
manjše zaplate	TVKZc	22.397	0,04%
manjše zaplate	TVKZg	314	0,00%
manjše zaplate	TVKZv	16.525	0,03%
veliki ravninski kompleksi A	ODZ	907.630	1,50%
veliki ravninski kompleksi A	ODZi	47.737	0,08%
veliki ravninski kompleksi A	ODZk	71.968	0,12%
veliki ravninski kompleksi A	OKZ	23.513	0,04%
veliki ravninski kompleksi A	OKZc	65	0,00%
veliki ravninski kompleksi A	OKZg	19.062	0,03%
veliki ravninski kompleksi A	OKZi	49.654	0,08%
veliki ravninski kompleksi A	OKZv	237	0,00%
veliki ravninski kompleksi A	PPK	538.025	0,89%
veliki ravninski kompleksi A	PPKk	92.600	0,15%
veliki ravninski kompleksi A	TVKZ	5.224.309	8,64%
veliki ravninski kompleksi A	TVKZc	11.743	0,02%
veliki ravninski kompleksi A	TVKZv	26.383	0,04%
Skupaj		60.459.449	100,00%

4.3 Površine in deleži zemljišč, določenih kot predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč

Preglednica 7: Površine in deleži zemljišč, določenih kot predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč

KLASIFIKAC	POV (m ²)	Delež
TVKZ	26.642.231	100,00%

Iz preglednice 7 je razvidna površina trajno varovanih kmetijskih zemljišč v občini Škocjan, ki smo jih določili z modeliranjem in ročnim zaokroževanjem. Zemljišča, ki so bila uvrščena v TVKZ izpolnjujejo kriterije v skladu s pravilnikom (zadostno število točk).

Ker pa so bila določena kmetijska zemljišča v naravi spremenjena v ostale rabe smo navedeno površino v nadaljnjih postopkih tudi natančneje opredelili na podlagi aktualnih vhodnih podatkov (dejanska raba, ceste, vodotoki, pozidana zemljišča).

4.4 Površine in deleži zemljišč, določenih kot predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč po posameznem podtipu strateških območij

V občini se pojavljajo štiri strateški podtipi, in sicer izmenjave ožjih izravnav in zaplat, manjše zaplate, gozd in območja nad gozdno mejo ter veliki ravninski kompleksi A.

Največ zemljišč TVKZ je določenih na podtipu izmenjava ožjih izravnav in zaplat (64,47%), ki se nahaja na zahodnem in osrednjem delu občine, kjer je večinoma ravninska pokrajina.

Sledi mu podtip veliki ravninski kompleksi A z 19.75 %, ki pokriva južni del občine, kjer je večinoma ravninska pokrajina.

Nekaj manj zemljišč TVKZ (13,27 %) najdemo na podtipu manjše zaplate, ki pokriva severni del občine.

Na območju podtipa gozd in območja nad gozdno mejo je najmanj zemljišč TVKZ.

Preglednica 8: Površine in deleži zemljišč, določenih kot predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč

Podtip območja	Klasifikacija	Površina (m ²)	Delež
gozd in območja nad gozdno mejo	TVKZ	652.843	2,45%
gozd in območja nad gozdno mejo	TVKZc	1	0,00%
gozd in območja nad gozdno mejo	TVKZg	7.765	0,03%
gozd in območja nad gozdno mejo	TVKZv	4.384	0,02%
izmenjava ožjih izravnav in zaplat	TVKZ	16.972.402	63,70%
izmenjava ožjih izravnav in zaplat	TVKZc	117.128	0,44%
izmenjava ožjih izravnav in zaplat	TVKZg	19.994	0,08%
izmenjava ožjih izravnav in zaplat	TVKZv	67.869	0,25%
manjše zaplate	TVKZ	3.498.174	13,13%
manjše zaplate	TVKZc	22.397	0,08%
manjše zaplate	TVKZg	314	0,00%
manjše zaplate	TVKZv	16.525	0,06%
veliki ravninski kompleksi A	TVKZ	5.224.309	19,61%
veliki ravninski kompleksi A	TVKZc	11.743	0,04%
veliki ravninski kompleksi A	TVKZg	0	0,00%
veliki ravninski kompleksi A	TVKZv	26.383	0,10%
Skupaj		26.642.231	100,00%

4.5 Površine in deleži zemljišč, določenih kot območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo

Preglednica 9: Skupne površine in deleži zemljišč

KLASIFIKAC	POV (m ²)	Delež
PPK	20.123.532	100,00%

Kot PPK so določene nekatere površine, ki so v OPN občine Škocjan po osnovni namenski rabi prostora določene kot kmetijska ali gozdna zemljišča.

Stavbna zemljišča predstavljajo PPK v primerih, ko so v naravi nepozidana, se nahajajo večinoma na robu naselja, mejijo na TVKZ in skupaj z njimi predstavljajo potencialni kompleks ali razširitev kompleksa za kmetijsko obdelavo. Izjemoma so kot PPK opredeljena tudi stavbna zemljišča znotraj naselij, in sicer v primerih, ko so nepozidana, sklenjena v kompleks na površini vsaj okoli 0,5 ha, z boniteto višjo od 50 in se na njih v naravi odvija kmetijska obdelava (praviloma njive).

Gozdna zemljišča, ki predstavljajo pretežni del PPK so potencialno primerna za kmetijstvo le v primerih, ko gre za nižinske gozdove, ki jih je mogoče z manj zahtevnimi ukrepi spremeniti v zemljišča za kmetijsko rabo. Ta območja so porazdeljena po celotni občini Škocjan, predvsem v ravninskih predelih.

Izpostaviti pa je treba, da imajo (nižinski) gozdovi svoje funkcije, opredeljene v gozdnogospodarskih načrtih in da so njihove krčitve za namen vzpostavljanja kmetijskih zemljišč možne le v omejenem obsegu.

4.6 Površine in deleži zemljišč, določenih kot območja drugih zemljišč potencialno primernih za kmetijstvo, po posameznem podtipu strateških območij

Preglednica 10: Površine in deleži zemljišč, določenih kot območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo po posameznem podtipu strateških območij

Podtip območja	Klasifikacija	Površina (m ²)	Delež
gozd in območja nad gozdno mejo	PPK	4.910.342	24,40%
gozd in območja nad gozdno mejo	PPKk	11.730	0,06%
izmenjava ožjih izravnav in zaplat	PPK	10.561.270	52,48%
izmenjava ožjih izravnav in zaplat	PPKk	472.320	2,35%
manjše zaplate	PPK	3.519.089	17,49%
manjše zaplate	PPKk	18.155	0,09%
veliki ravninski kompleksi A	PPK	538.025	2,67%
veliki ravninski kompleksi A	PPKk	92.600	0,46%
skupaj		20.123.532	100,00%

Iz preglednice 10 je razvidno, da se na podtipu izmenjava ožjih izravnav in zaplat nahaja največ zemljišč PPK (54,83 %), kar predstavlja dobro polovico. Sledita območji gozd in območje nad gozdno mejo z 24,46 % in manjše zaplate z 17,58 %. Preostala zemljišča PPK se nahajajo na podtipu veliki ravninski kompleksi A (1,01%).

4.7 Podatek o površini in deležu zemljišč v občini glede na pogoje za določitev predloga območij TVKZ

Primernost za določitev posameznih območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa z opisnimi in točkovni kriteriji po posameznih pogojih za določanje posameznih območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč, ki so:

- bonitetne točke,
- nagib (%),
- izvedene komasacije,
- izvedeno osuševanje,
- namakalni sistem,
- trajni nasadi,
- lokalne značilnosti.

Razpon možnih skupnih točk po modelu primernosti za določitev posameznih območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč je od 1 do 20 točk, pri čemer posamezno območje trajno varovanih kmetijskih zemljišč s skupnim številom točk 1 ne izpolnjuje pogojev za določitev predloga območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč. Je pa lahko v posamezno območje trajno varovanih kmetijskih zemljišč vključeno zaradi zaokroževanja predloga območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč v skladu s pravilnikom o določevanju trajno varovanih kmetijskih zemljišč.

Preglednica 11: Površina in delež zemljišč glede na pogoje za določitev predloga območij TVKZ

TOČKE	KLASIFIKACIJA	POVRŠINA (m ²)	Delež
1	TVKZ	192.320	0,72%
1	TVKZc	1.439	0,01%
1	TVKZg	283	0,00%
1	TVKZv	605	0,00%
2	TVKZ	10.983	0,04%

2	TVKZc	34	0,00%
3	TVKZ	5.776.943	21,68%
3	TVKZc	41.822	0,16%
3	TVKZg	232	0,00%
3	TVKZv	3.419	0,01%
4	TVKZ	587.369	2,20%
4	TVKZc	1.467	0,01%
4	TVKZv	1.205	0,00%
5	TVKZ	855.315	3,21%
5	TVKZc	6.773	0,03%
5	TVKZv	1.015	0,00%
6	TVKZ	6.177.621	23,19%
6	TVKZc	38.129	0,14%
6	TVKZg	4.644	0,02%
6	TVKZv	26.516	0,10%
7	TVKZ	1.413.926	5,31%
7	TVKZc	5.044	0,02%
7	TVKZg	112	0,00%
7	TVKZv	3.731	0,01%
8	TVKZ	3.233.694	12,14%
8	TVKZc	26.642	0,10%
8	TVKZg	8.370	0,03%
8	TVKZv	12.925	0,05%
9	TVKZ	2.073.765	7,78%
9	TVKZc	8.264	0,03%
9	TVKZg	3.274	0,01%
9	TVKZv	9.988	0,04%
10	TVKZ	2.710.370	10,17%
10	TVKZc	10.329	0,04%
10	TVKZg	37	0,00%
10	TVKZv	18.375	0,07%
11	TVKZ	1.444.447	5,42%
11	TVKZc	9.903	0,04%
11	TVKZg	902	0,00%
11	TVKZv	32.944	0,12%
12	TVKZ	1.841.723	6,91%
12	TVKZc	1.412	0,01%
12	TVKZg	10.220	0,04%
12	TVKZv	4.308	0,02%
13	TVKZ	18.085	0,07%
13	TVKZc	11	0,00%
13	TVKZv	132	0,00%
14	TVKZ	11.165	0,04%
skupaj		26.642.231	100,00%

Iz preglednice 11 je razvidna razporeditev zemljišč v občini Škocjan na podlagi zgoraj navedenih pogojev. Velika večina kmetijskih zemljišč je uvrščenih v trajno varovana kmetijska zemljišča (91,43 %). TVKZ se nahajajo po celotnem delu občine (najmanj jih je na severovzhodnem delu), kjer se pojavljajo:

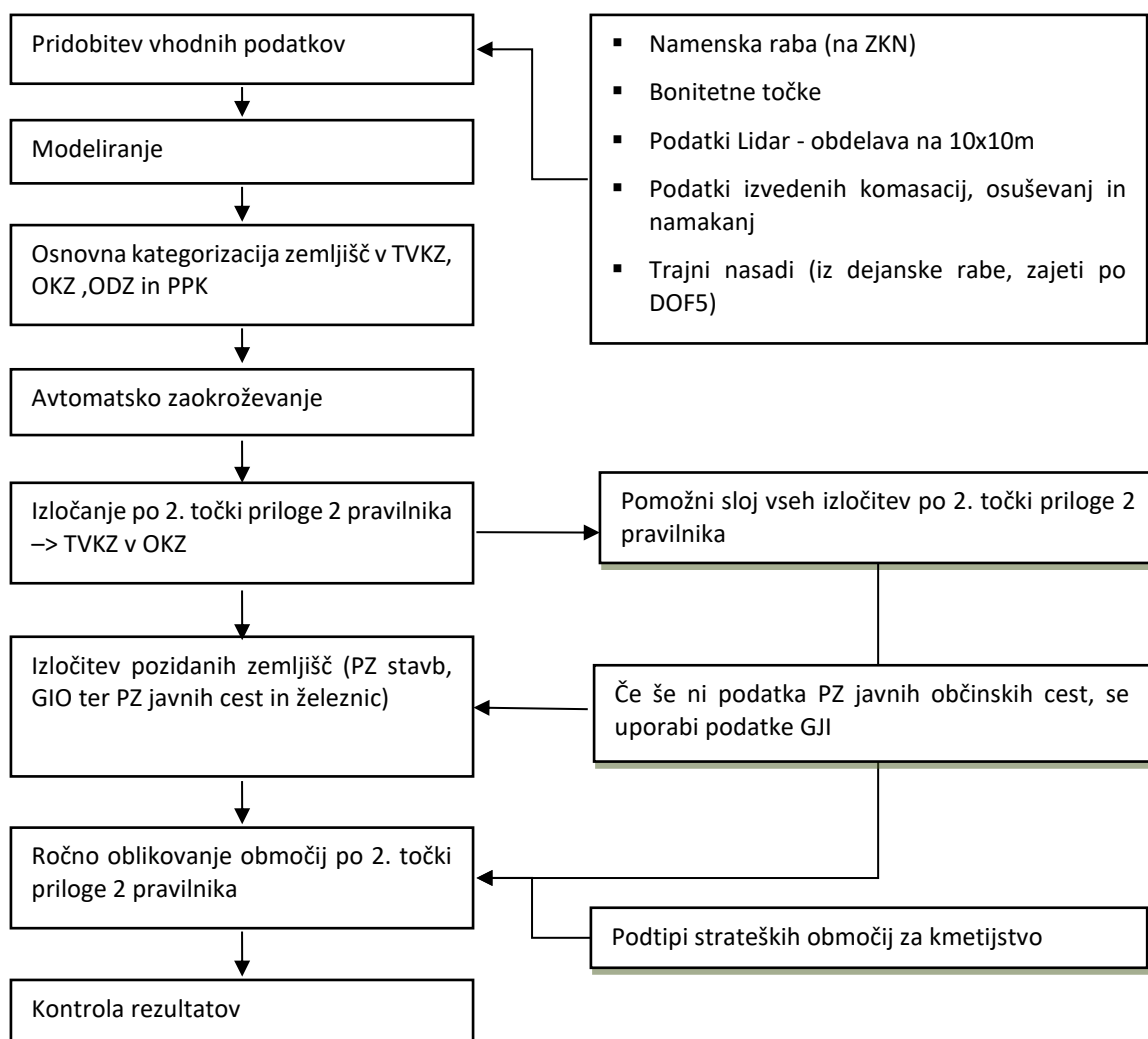
- višje bonitete (okrog 50) in
- ravninska pokrajina in izravnave.

Največje število točk je 14 (od 20 možnih), vendar ima to število točk zgolj 0,04 % TVKZ. Več kot 10 točk ima 12,67 % zemljišč opredeljenih kot predlog TVKZ. V povprečju (tehtano povprečje) trajno varovana kmetijska zemljišča dosegajo 6,88 točk, kar kaže, da gre za urejena kmetijska zemljišča primerna za različne vrste kmetijske pridelave. Manjši delež zemljišč (0,73 %) ne dosega točkovnega kriterija za TVKZ (zgolj 1 točka); gre za zemljišča, ki so bila v TVKZ uvrščena izključno zaradi zaokroževanja.

5 OPIS POSTOPKA DOLOČANJA PREDLOGA OBMOČIJ TRAJNO VAROVANIH KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN DRUGIH ZEMLJIŠČ, POTENCIALNO PRIMERNIH ZA KMETIJSKO PRIDELAVO

5.1 Shema obdelave podatkov, zaokroževanja in izločitev

- Osnovni potek dela:

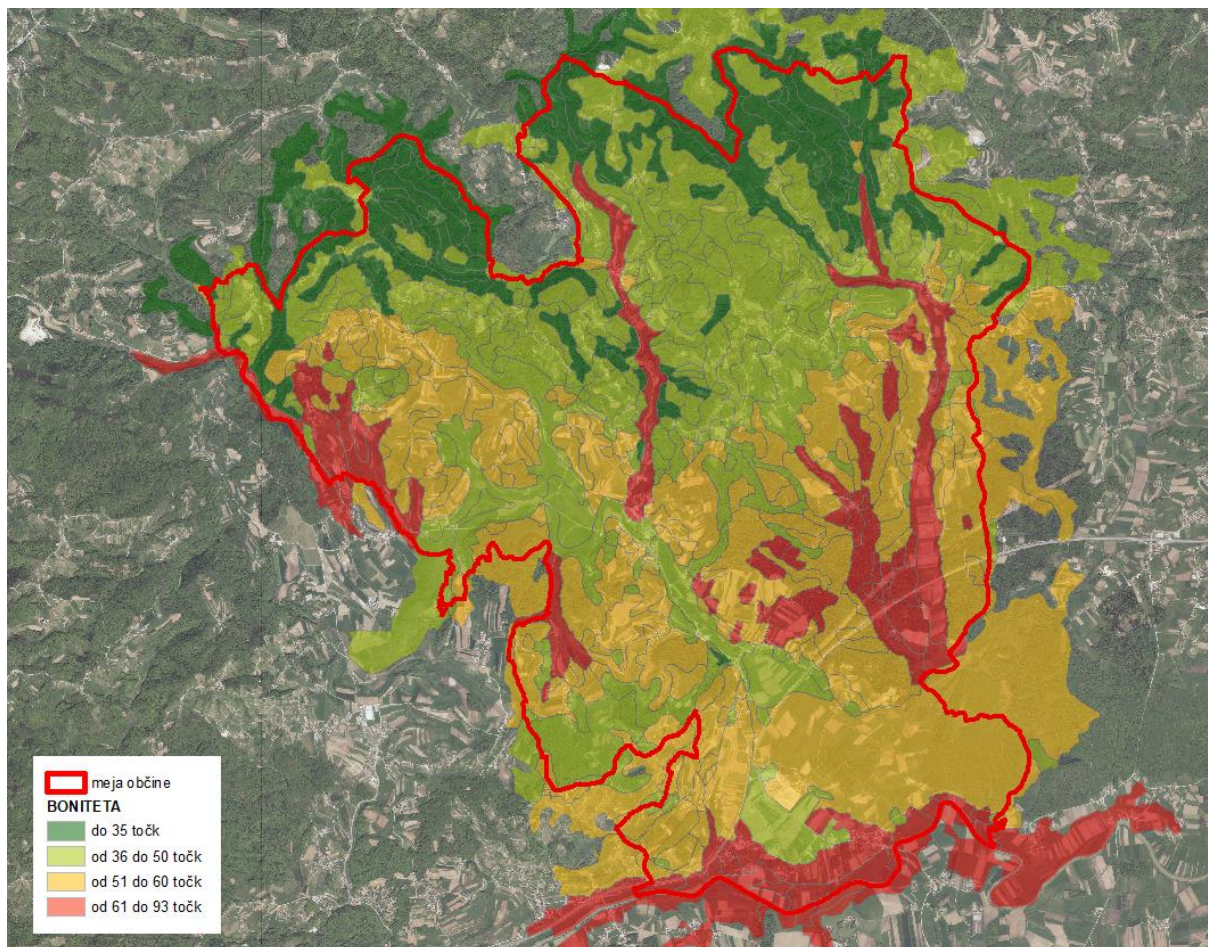
5.2 Vhodni podatki

Preglednica 12: Vhodni podatki

Naziv podatka	Datum vira
Meja občine	1.02.2018
NRP (Nmaneska raba prostora)	21.05.2024
Dejanska raba MKGP	31.07.2024
Lidar	23.05.2024
boniteta_26052022	26.05.2022
Podatki katastra nepremičnin (parcele)	28.07.2024
Strateška območja	12.02.2019
Podatki katastra nepremičnin (boniteta)	28.07.2024
Območje izvedene komasacije	4.07.2024
Območje namakalnega sistema (KatMeSiNa)	13.08.2020
Območje osuševalnega sistema (KatMeSiNa)	13.08.2020
Trajni nasadi; Območja ki so po dejanski rabi kmetijskih in gozdnih zemljišč v skladu s predpisom, ki ureja kmetijstvo, opredeljena kot vinograd (šifra 1211), matičnjak (šifra 1212), intenzivni sadovnjak (šifra 1221), oljčnik (šifra 1230), ekstenzivni oziroma travniški sadovnjak (šifra 1222) in ostali trajni nasad (šifra 1240)	31.07.2024
Območja, ki izkazujejo lokalne značilnosti kmetijske pridelave in rabe kmetijskih zemljišč (lokalne značilnosti)	1.08.2024
Vodovarstvena območja - državni nivo	5.01.2021
Vodovarstvena območja - občinski nivo	15.04.2024
Območja varovalnih gozdov	4.01.2021
Gozdni rezervati; gozdovi s posebnim namenom	4.01.2021
Območja vrtnoarhitekturne dediščine	1.08.2024
Dejanska raba zemljišč javne državne in občinske cestne infrastrukture	26.07.2024
Dejanska raba zemljišč javne železniške infrastrukture	26.01.2024
Stavbna zemljišča	19.02.2024
Državna meja	1.02.2018
GJI (AC, HC in železnice)	27.07.2024
Plastnice	4.07.2024

5.3 Modeliranje

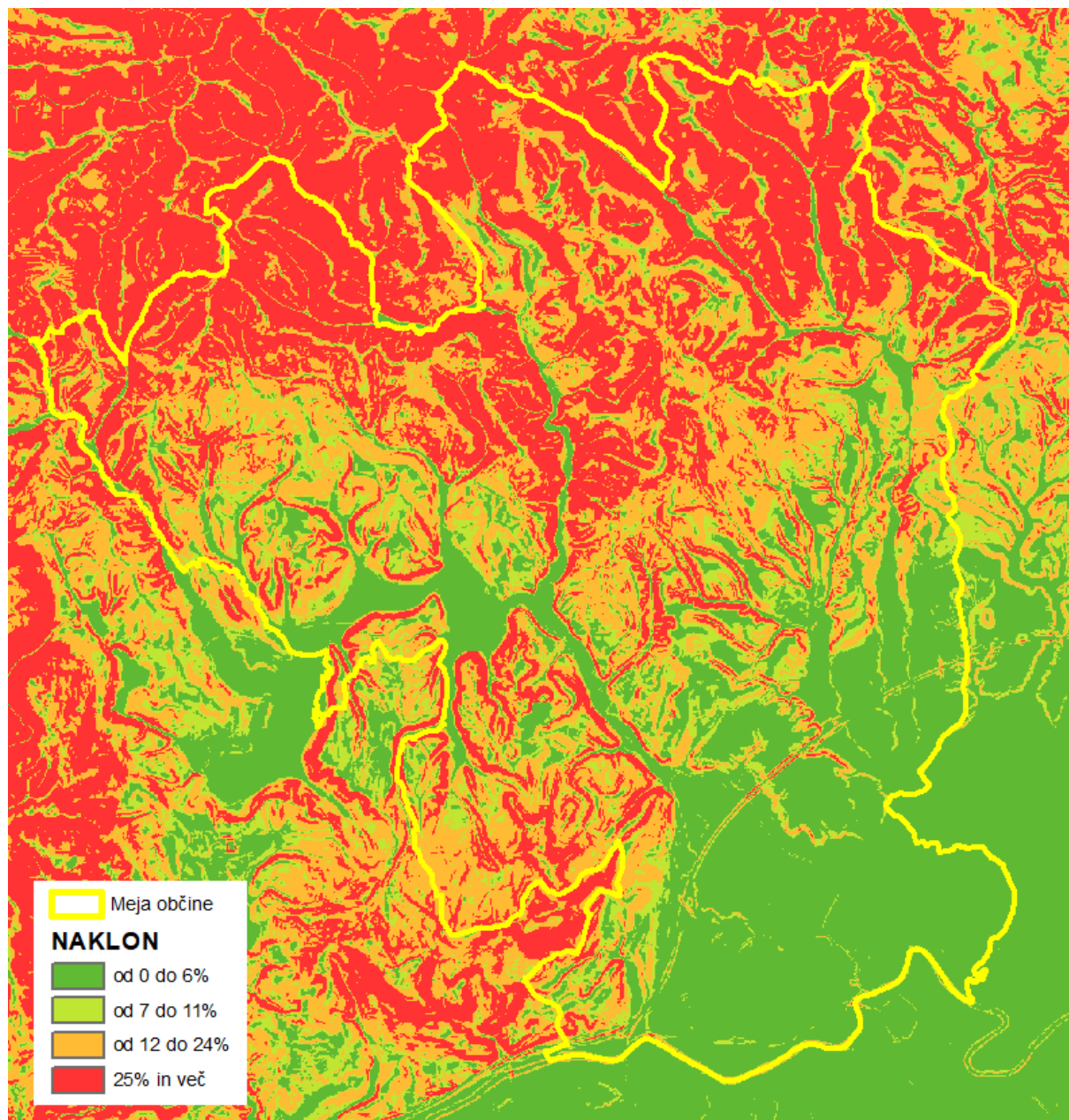
Boniteta

Slika 10: Grafični prikaz analize bonitetnih točk po zemljiškem katastru

Naklon

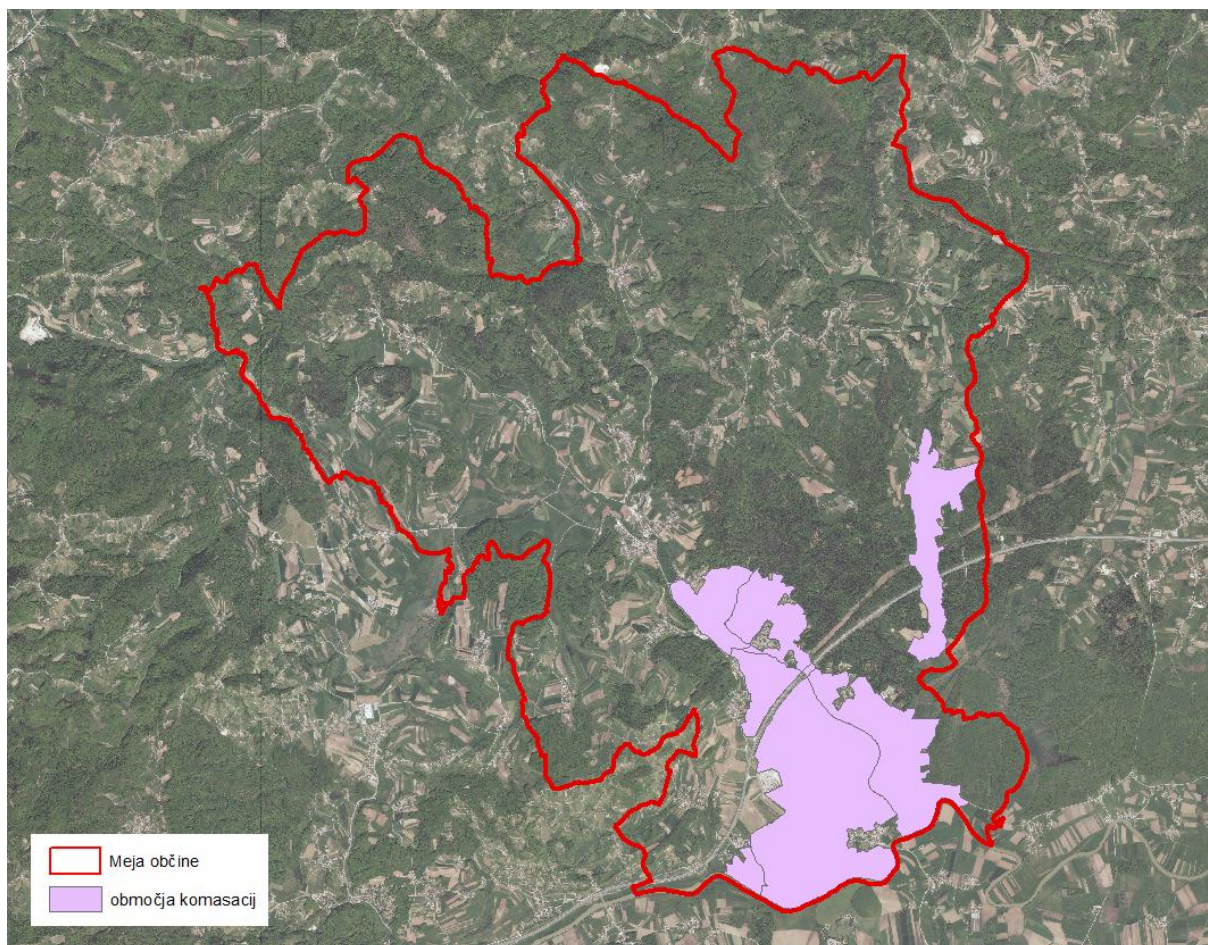
Z ukazom Slope se iz vhodnega rastra izdela raster z naklonom. Končni rezultat je poligonski sloj z nakloni, ki imajo pripisane vrednosti določene v tabeli.

Slika 11: Grafični prikaz naklona terena

Komasacija

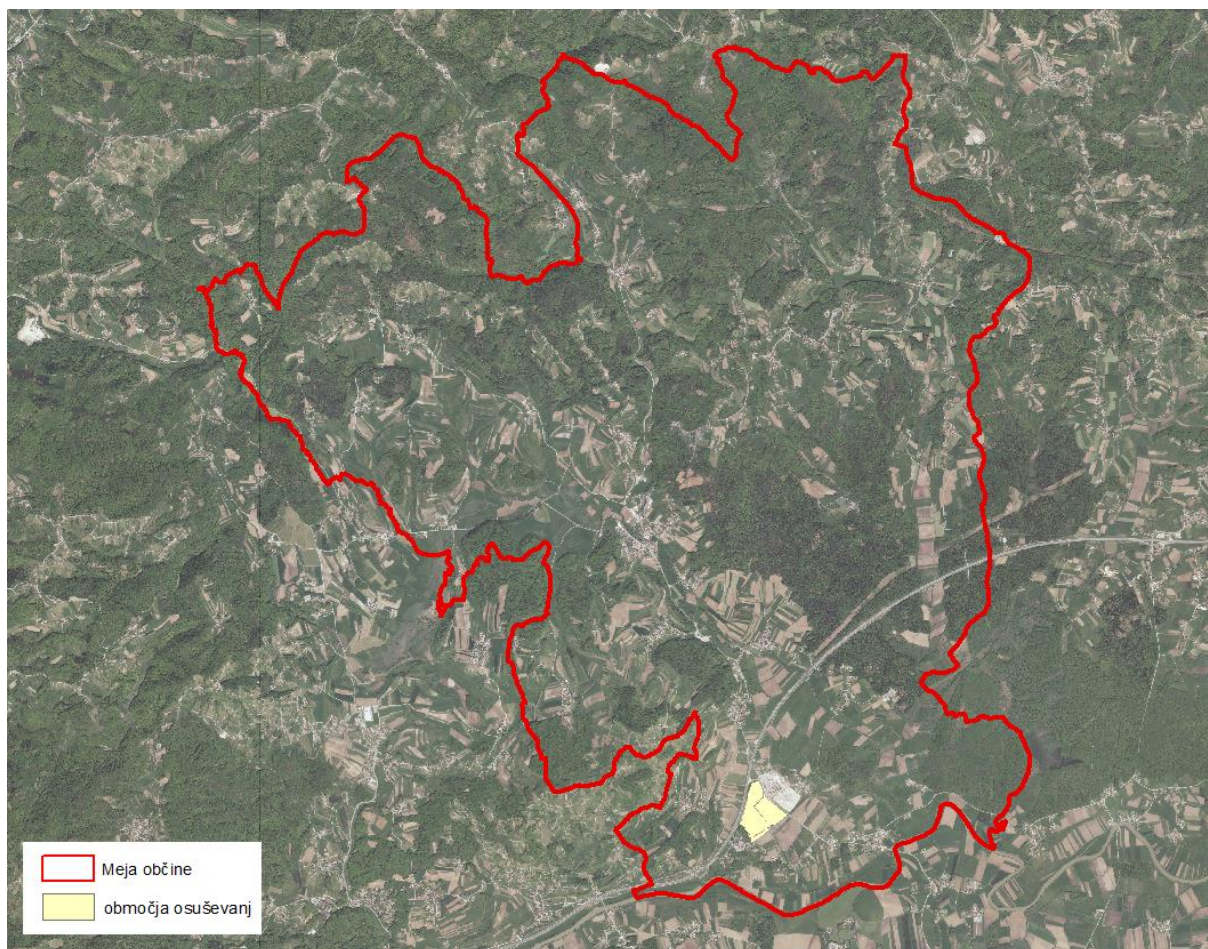
Kjer so bile na območju OPN izvedene komasacije, dodamo eno točko.

Slika 12: Grafični prikaz območja komasacij

Osuševanje

Kjer so bile na območju OPN izvedena osuševanja, dodamo dve točki.

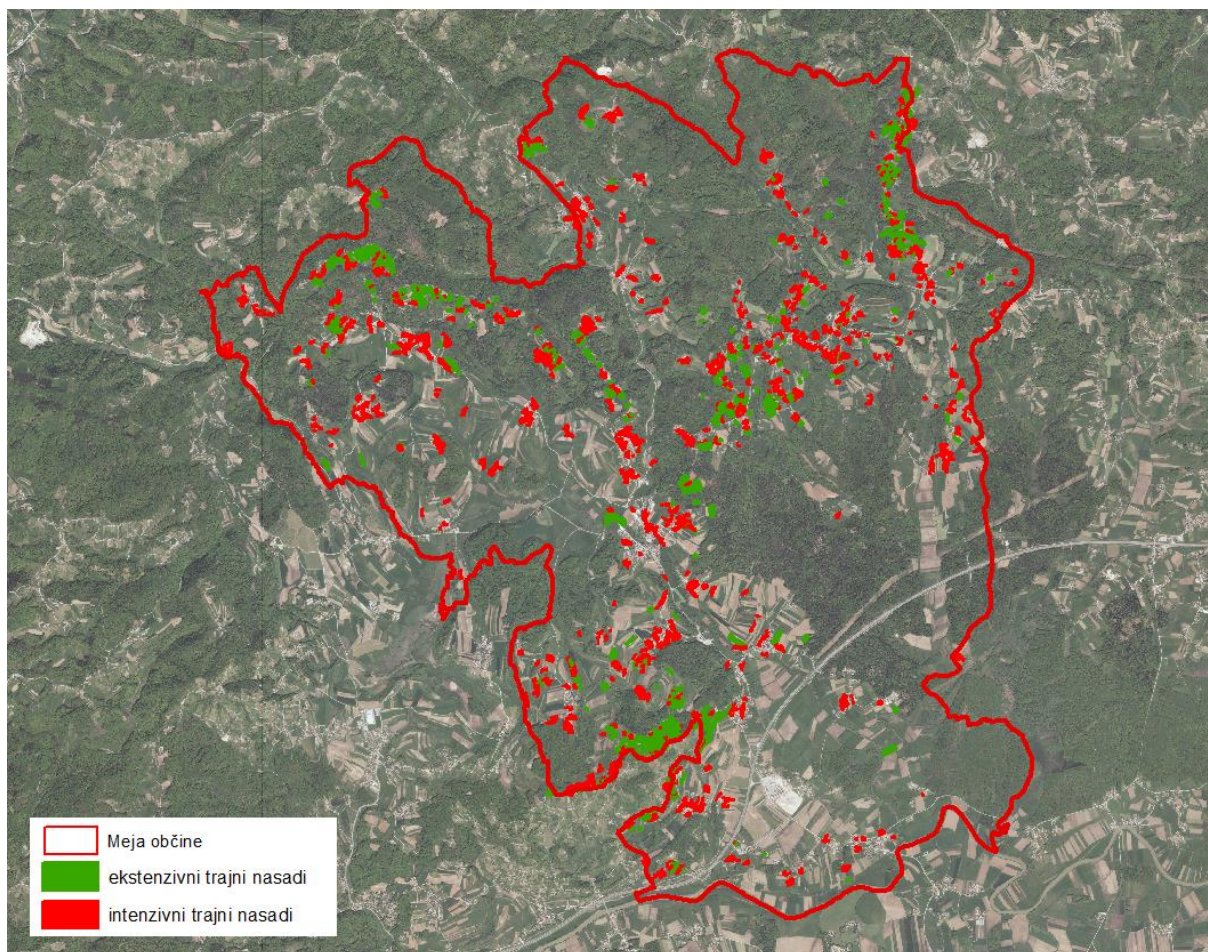

Namakanje

V občini Škocjan namakanja niso bila izvedena.

Trajni nasadi

Iz sloja dejanske rabe prostora izberemo vinograd (šifra 1211), matičnjak (šifra 1212), intenzivni sadovnjak (šifra 1221), oljčnik (šifra 1230), ekstenzivni oziroma travniški sadovnjak (šifra 1222) in ostali trajni nasadi (šifra 1240). Travniskim sadovnjakom (šifra 1222) pripišemo 1 točko, ostalim pa 2.

Slika 13: Grafični prikaz trajnih nasadov

Lokalne značilnosti

V občini Škocjan ni izrazito prepoznavnih lokalnih značilnosti.

Obdelava

Vse sloje se združi. Sloju se doda polje s seštevkom vseh točk -> rezultat je osnovni sloj s pripisanimi točkami in seštevkom vseh točk.

5.4 Predlog območij po modeliranju

TVKZ

Pogoji:

- seštevek točk mora biti večji od 1;
- NRP = kmetijsko zemljišče.

Iz osnovnega sloja izberemo območja, na podlagi zgornjih pogojev. Izbranim poligonom v polje Klasifikacija pripišemo atribut TVKZ.

OKZ

Pogoji:

- NRP = kmetijsko zemljišče;
- ni v predlogu TVKZ.

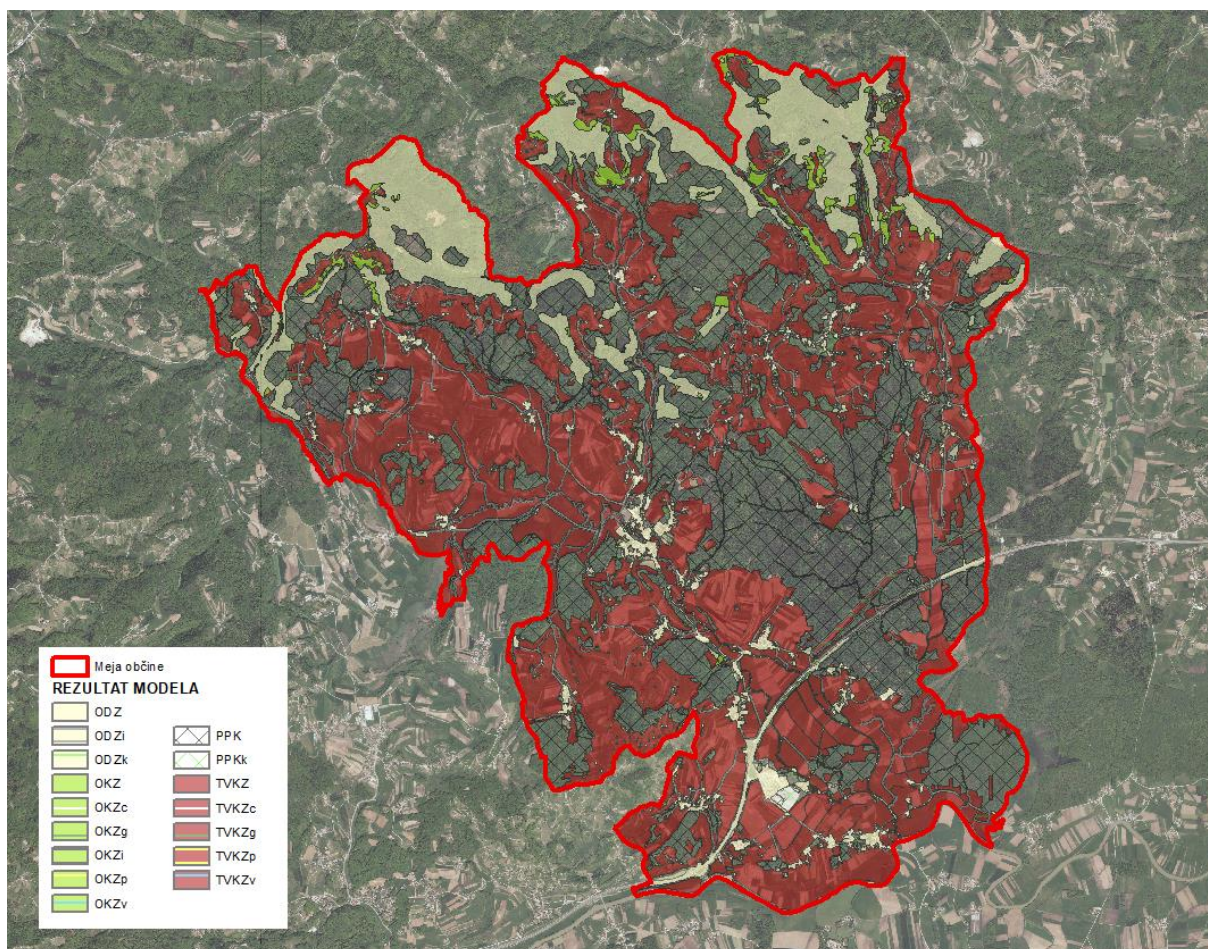
Iz osnovnega sloja izberemo območja na podlagi zgornjih pogojev. Izbranim poligonom v polje Klasifikacija pripišemo atribut OKZ.

Druga zemljišča, potencialno primerna za kmetijstvo

Pogoji:

- dejanska raba je kmetijsko ali gozdno zemljišče;
- ni v predlogu TVKZ ali OKZ;
- seštevek točk je večji od 1.

Iz osnovnega sloja izberemo območja na podlagi zgornjih pogojev. Izbranim poligonom v polje Klasifikacija pripišemo atribut PPK.

Slika 14: Grafični prikaz pred zaokroževanjem

5.5 Avtomatsko zaokroževanje

Bistvo avtomatskega zaokroževanja je združevanje poligonov in preverjanje njihove velikosti. Pri avtomatskem zaokroževanju vse poligone, ki so manjši od 1000 m² spremenimo v OKZ. Vsi OKZ, ki so manjši od 500 m² se priključijo TVKZ.

Pri pripravi strokovne podlage za občino Škocjan smo delno prilagodili določitev območij PPK, saj je osnovni rezultat modeliranja na območju gozda izkazoval zelo veliko majhnih površin PPK, precej pa se jih je pojavljalo tudi ob naseljih. Posledično smo za PPK uvedli 2 dodatna kriterija:

- če se poligon PPK nahaja sredi gozda, mora biti večji kot 1 ha;
- če se poligon PPK nahaja ob robu kmetijskih zemljišč, mora biti večji od 500 m².

5.6 Izločanje

Spodaj določene izločitve iz 2. točke priloge 2 pravilnika bi, v kolikor se nahajajo na območju TVKZ, prepisali v OKZ. Dobijo svoj atribut (npr OKZi).

Iz predloga območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se izloči:

- a) območje zajetja vodnega vira;
- b) območja varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom;
- c) območja vrtnoarhitekturne dediščine, ki so v kmetijski rabi in so v roku 10 let od prejema zahteve za posredovanje podatkov o njihovih območjih predvidena za prenovu;
- č) območja sprejetih državnih prostorskih načrtov s področja cestne in železniške infrastrukture;
- d) območja državnih prostorskih načrtov v pripravi s področja cestne in železniške infrastrukture, če so v fazi:
 - potrjenega predloga najustreznejše variante,
 - osnutka državnega prostorskega načrta ali
 - predloga državnega prostorskega načrta;
- e) območja sprejetih državnih prostorskih načrtov za druge prostorske ureditve državnega pomena, ki vsebujejo usmeritve za določitev enot urejanja prostora in območij podrobnejše namenske rabe prostora, in sicer zemljišča, ki so v usmeritvah za določitev enot urejanja prostora in območij podrobnejše namenske rabe prostora določena kot območja stavbnih zemljišč;
- f) območja državnih prostorskih načrtov v pripravi (v fazi potrjenega predloga najustreznejše variante, osnutka državnega prostorskega načrta ali predloga državnega prostorskega načrta) za druge prostorske ureditve državnega pomena, ki vsebujejo usmeritve za določitev enot urejanja prostora in območij podrobnejše namenske rabe prostora, in sicer zemljišča, ki so v usmeritvah za določitev enot urejanja prostora in območij podrobnejše namenske rabe prostora določena kot območja stavbnih zemljišč;
- g) 10 metrov širok varovalni pas pri avtocestah in hitrih cestah, ki se meri od zunanega roba cestnega sveta v smeri prečne in vzdolžne osi, pri premostitvenih objektih pa od tlorisne projekcije najbolj izpostavljenih robov objekta na zemljišče;
- h) 10 metrov širok varovalni progovni pas pri glavnih enotirnih železniških progah, ki poteka od meje progovnega pasu na obeh straneh proge, in
- i) območja, ki so po namenski rabi kmetijska, in so s prostorskim aktom občine določena kot območja izključne rabe, na katerih potekajo stalne aktivnosti vojske.

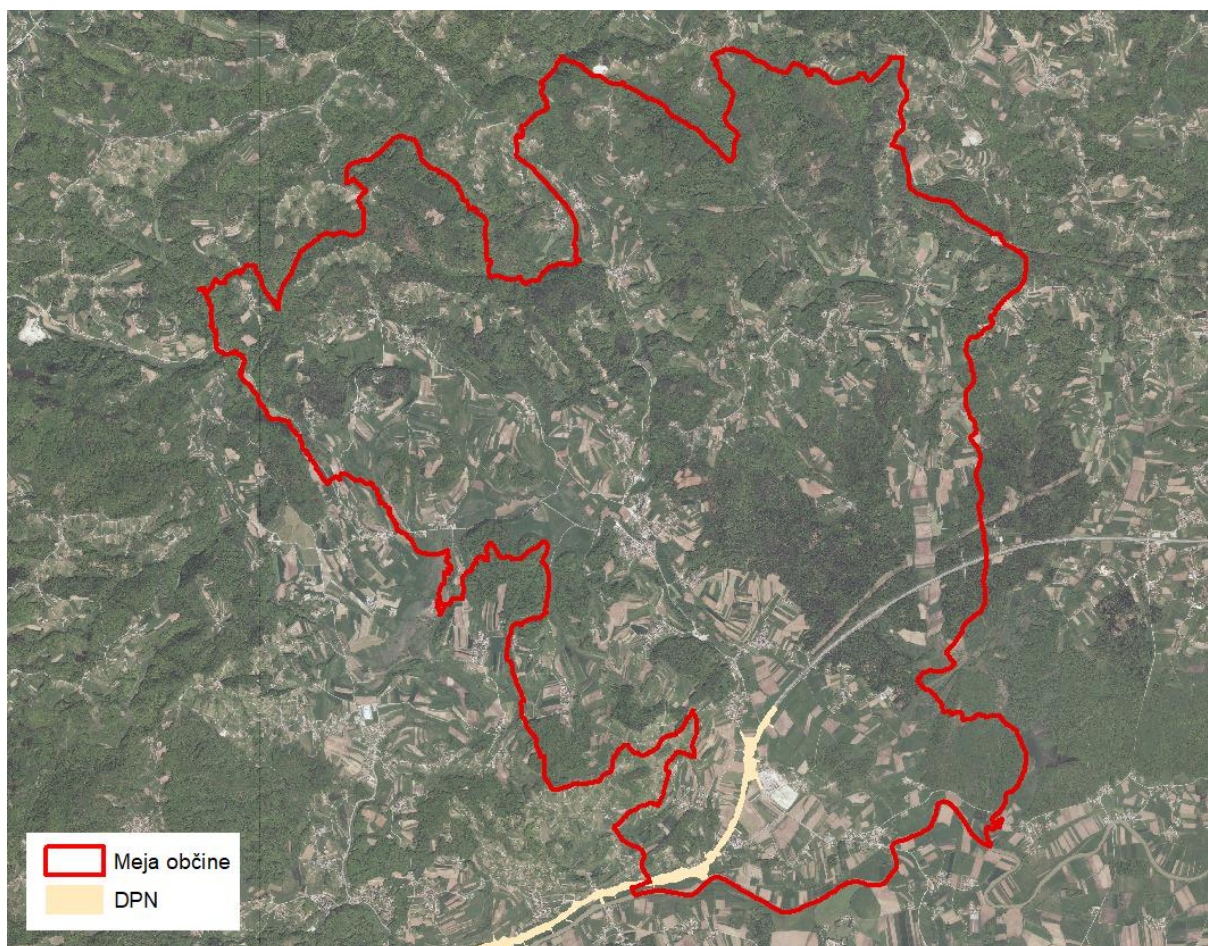
Obrazložitev, iz katere je razvidno, katera območja iz 2. točke priloge 2 pravilnika so bila iz predloga območij TVKZ in drugih območij, potencialno primernih za kmetijstvo, izločena

Skladno s pravilnikom so v občini Škocjan v kategoriji za izločanje sledeče vsebine:

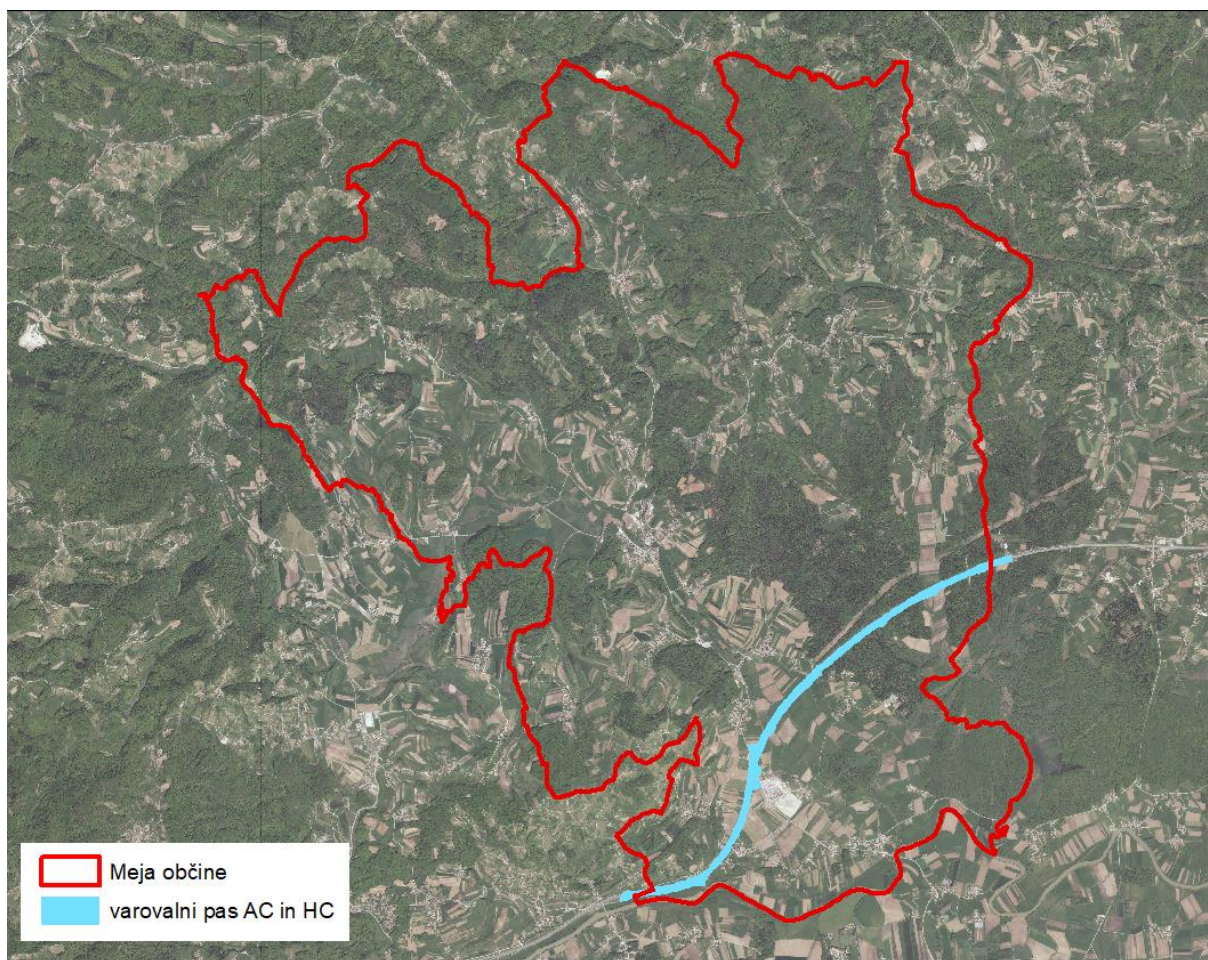
- območja sprejetih državnih prostorskih načrtov s področja cestne in železniške infrastrukture in

- 10 metrov širok varovalni pas pri avtocestah in hitrih cestah, ki se meri od zunanjega roba cestnega sveta v smeri prečne in vzdolžne osi, pri premostitvenih objektih pa od tlorisne projekcije najbolj izpostavljenih robov objekta na zemljišče.

Kjer so območja TVKZ, so po izločanju prešla v OKZi. Območja PPK, ki se prekrivajo z izločitvenimi območji, so prešla v ODZ.

Slika 15: Območja sprejetih državnih prostorskih načrtov s področja cestne in železniške infrastrukture

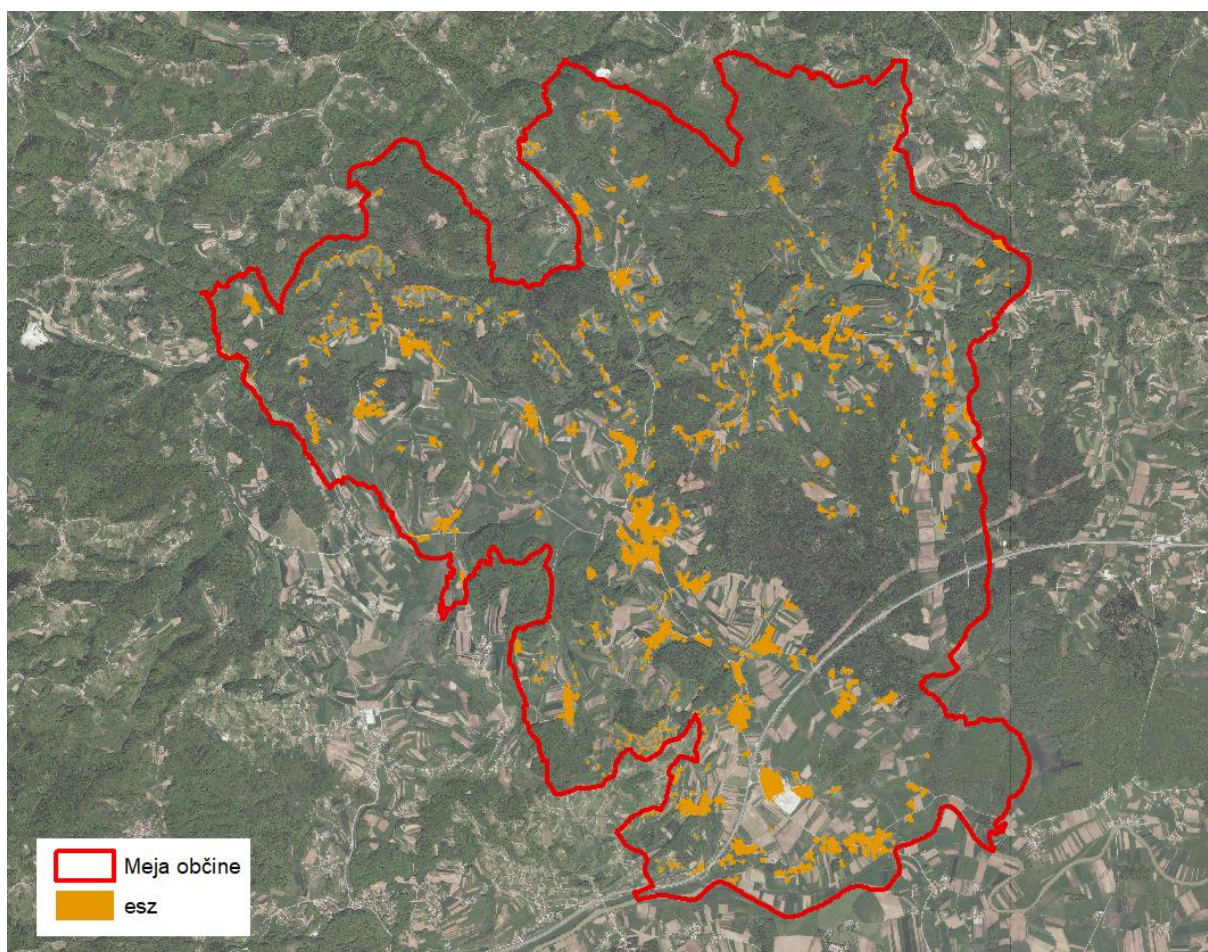

Slika 16: Grafični prikaz 10 m širokega varovalnega pasu avtoceste

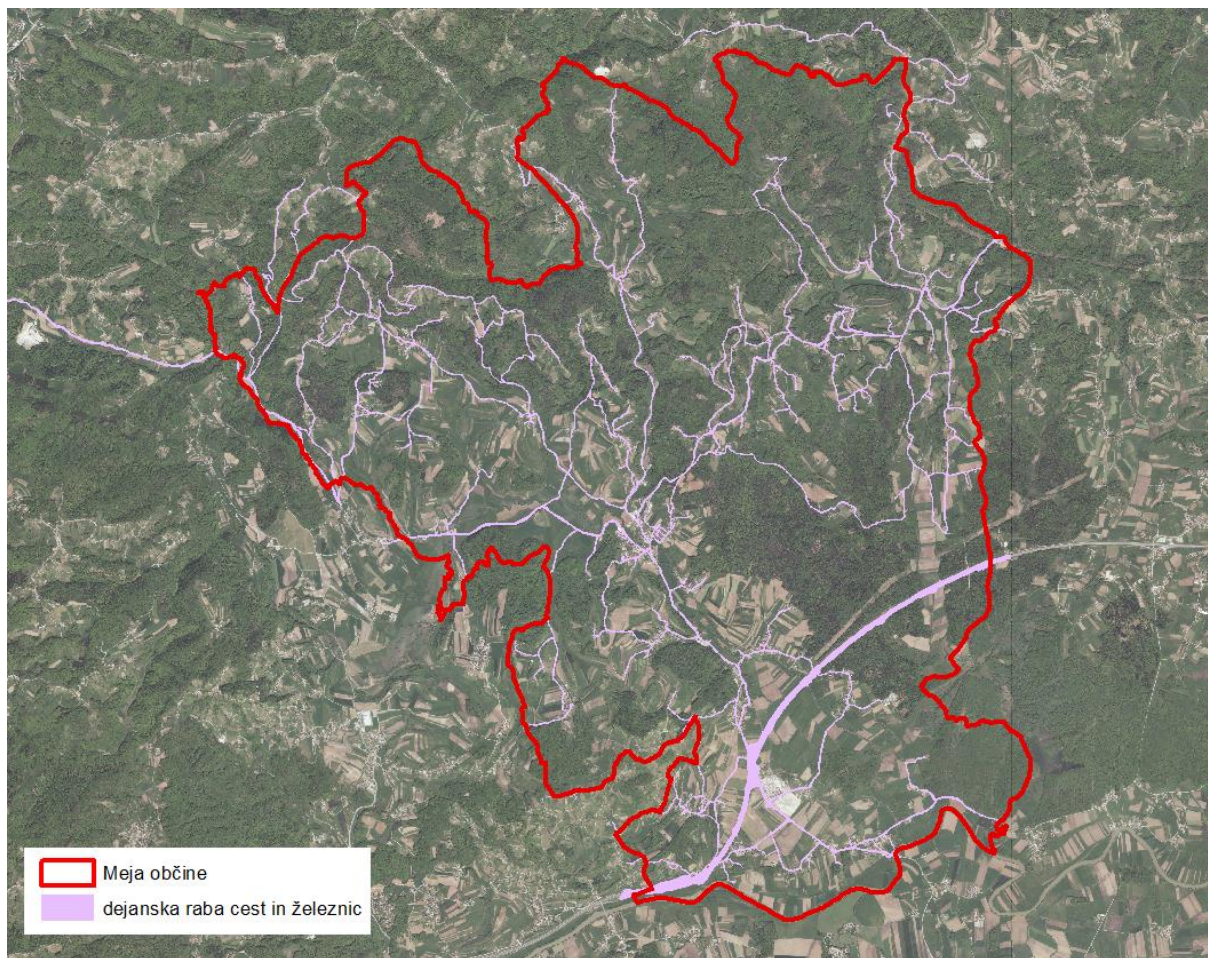
5.7 Dodatna izločanja - Izločitev pozidanih zemljišč, vodnih zemljišč in cest

Za potrebe dodatnega izločanja se uporabi:

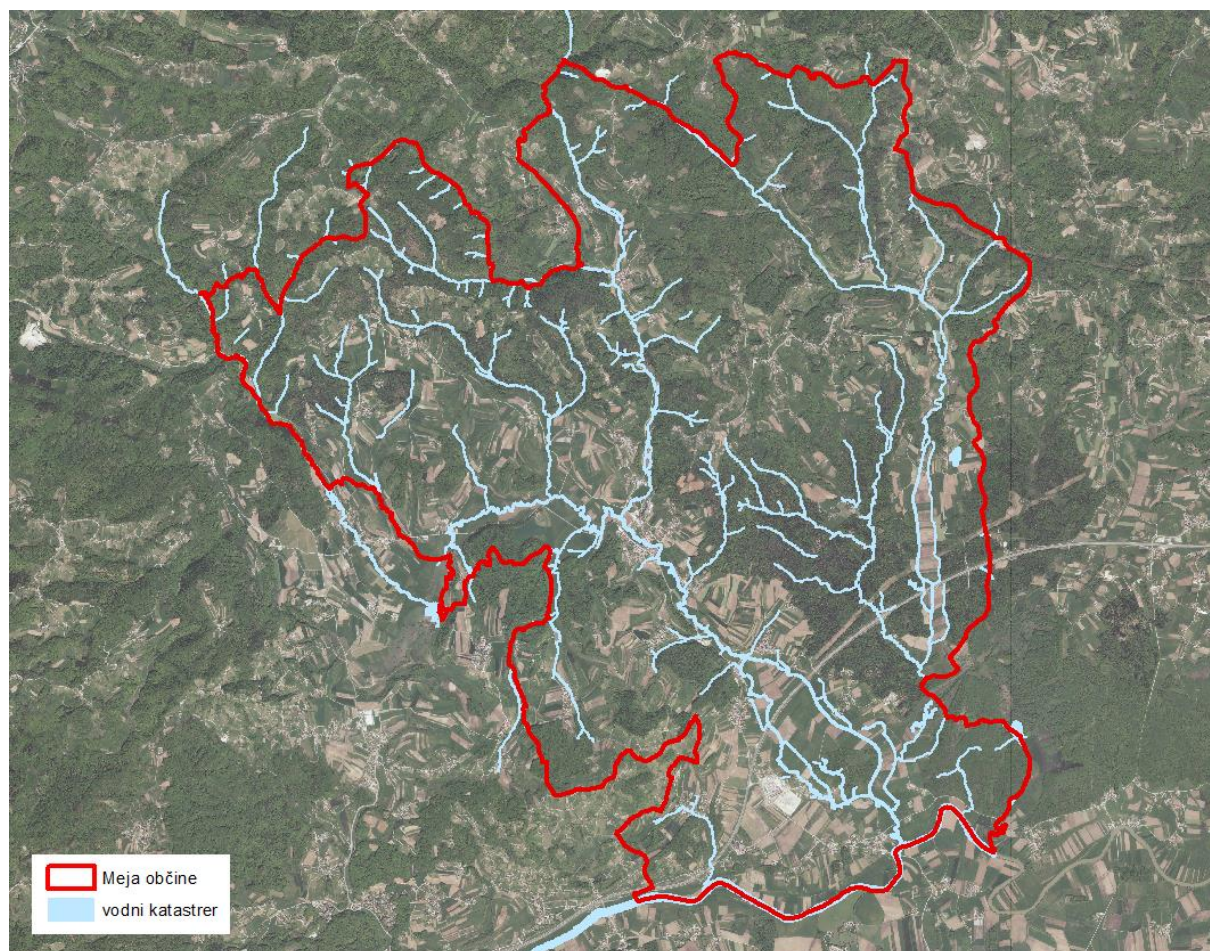
- podatke iz evidence stavbnih zemljišč,
- podatke iz dejanske rabe zemljišč javne cestne in železniške infrastrukture,
- podatke iz vodnega katastra ter
- podatke iz dejanske rabe gozdnih zemljišč.

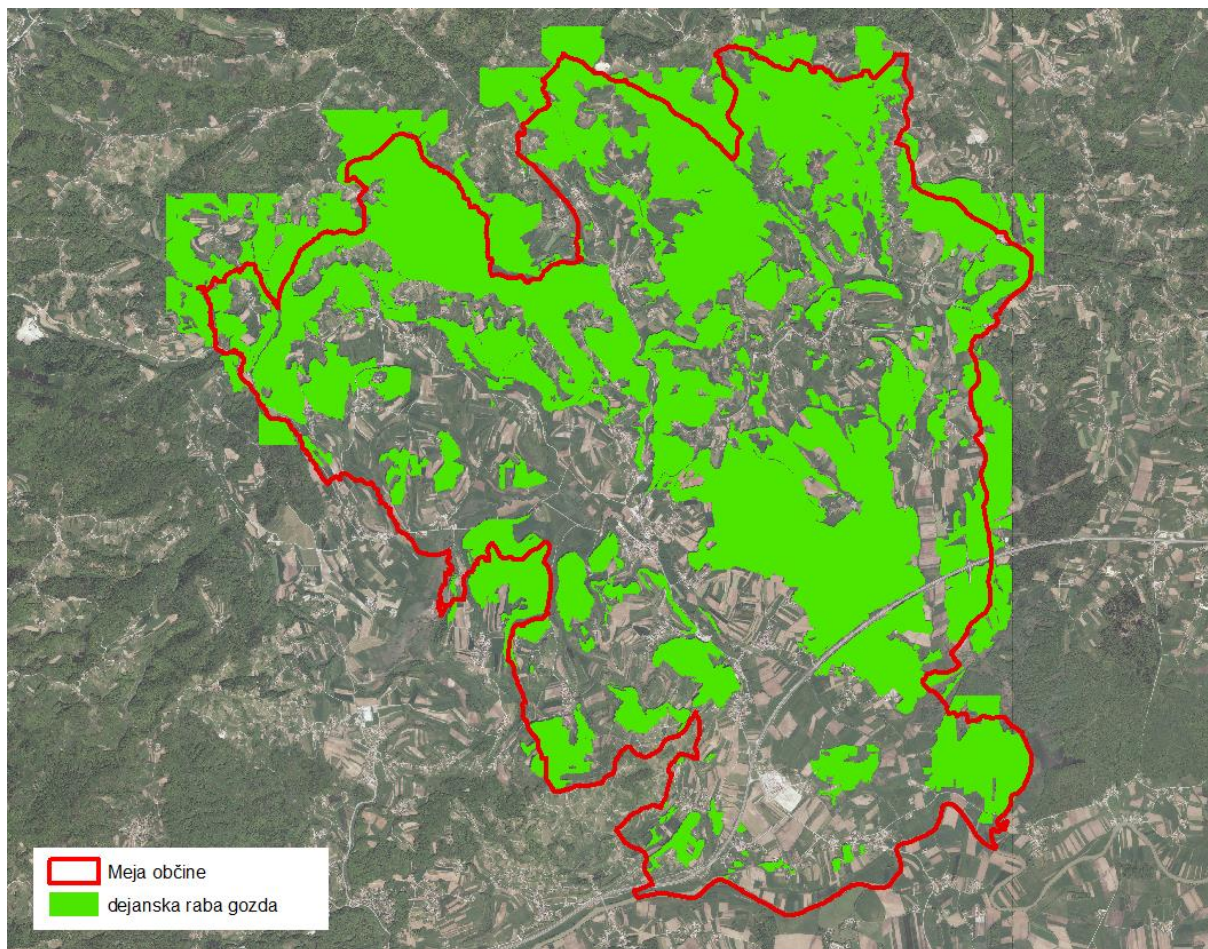
Slika 17: Grafični prikaz evidence stavbnih zemljišč

Slika 18: Dejanska raba zemljišč javne cestne in železniške infrastrukture

Slika 19: Grafični prikaz vodnega katastra

Slika 20: Grafični prikaz gozdnih zemljišč po dejanski rabi

Pozidana zemljišča iz evidence stavbnih zemljišč, ki so po namenski rabi kmetijska, se določijo kot podkategorija:

- TVKZp,
- OKZp.

Pozidana zemljišča iz dejanske rabe cestne in železniške infrastrukture, ki so po namenski rabi kmetijska, se določijo kot podkategorija:

- TVKZc,
- OKZc.

Vodna zemljišča, ki so po namenski rabi kmetijska, se določijo kot podkategorija:

- TVKZv,
- OKZv.

Gozdna zemljišča, ki so po namenski rabi kmetijska in so večja od 1ha, se določijo kot podkategorija:

- TVKZg,
- OKZg.

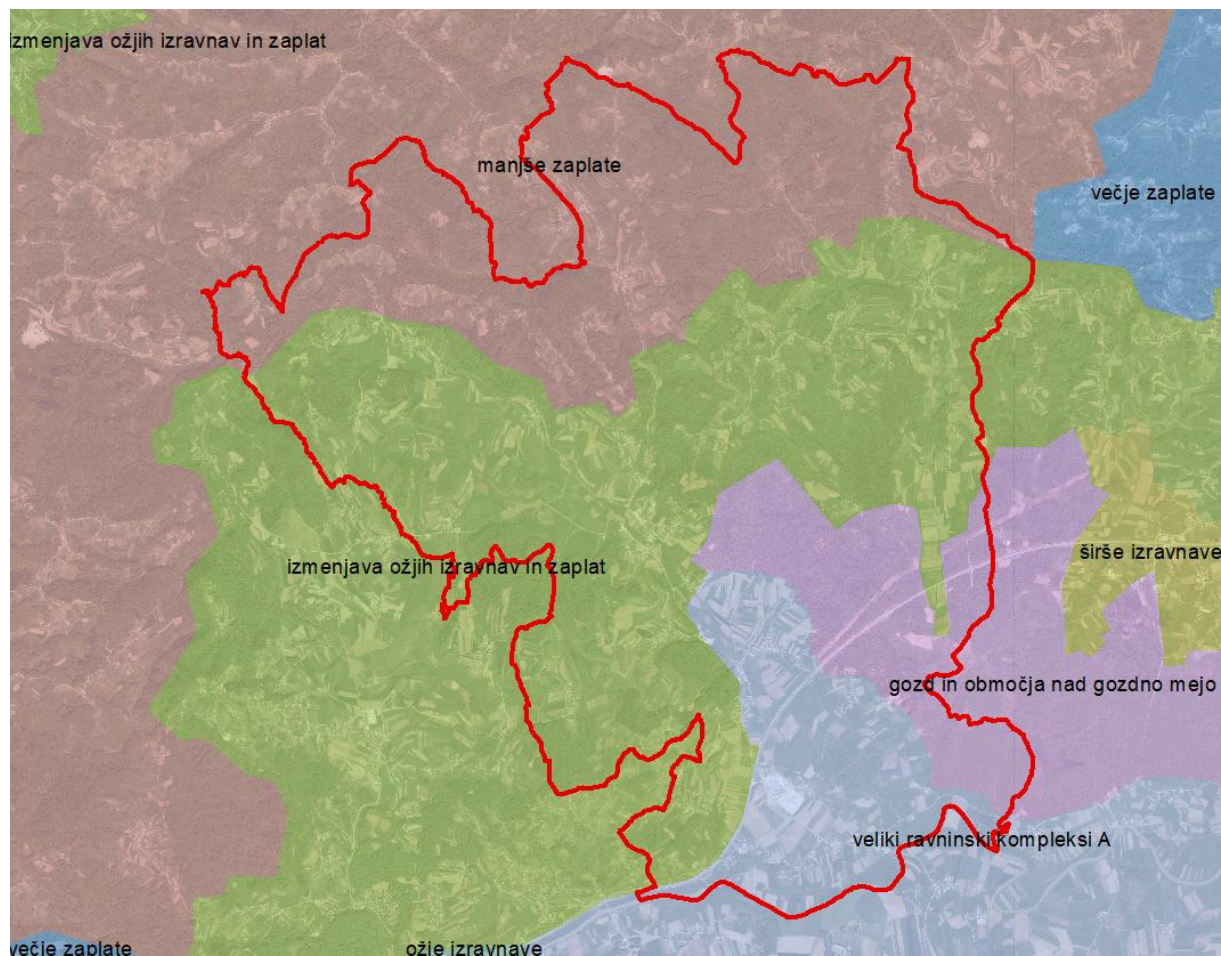
Pozidana zemljišča iz evidence stavbnih zemljišč, pozidana zemljišča iz dejanske rabe cestne in železniške infrastrukture in vodna zemljišča se izločijo iz predloga drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo. Prav tako se iz predloga izločijo zemljišča, ki so po dejanski rabi gozd, če gre za samostojna območja (se ne navezujejo na predlog TVKZ/OKZ) manjša od 1 ha.

5.8 Ročno oblikovanje območij

Zaokroževanje po strateških podtipih

Predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se ob upoštevanju podtipov strateških območij za kmetijstvo in pridelavo hrane (iz predpisa, ki določa območja za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo) oblikuje z upoštevanjem usmeritev po posameznih podtipih, ki so zapisane v točkah a) do j).

Pred začetkom zaokroževanja preverimo mejo območja podtipa, znotraj katerega bomo zaokroževali in strokovno presodimo, kje v naravi poteka meja območja podtipa. Presoja je potrebna, ker so bila območja podtipov strateških območij za kmetijstvo in pridelavo hrane zajeta v merilu 1:250.000.

Slika 21: Strateški podtipi v občini Škocjan

V občini Škocjan se pojavijo štiri strateški podtipi:

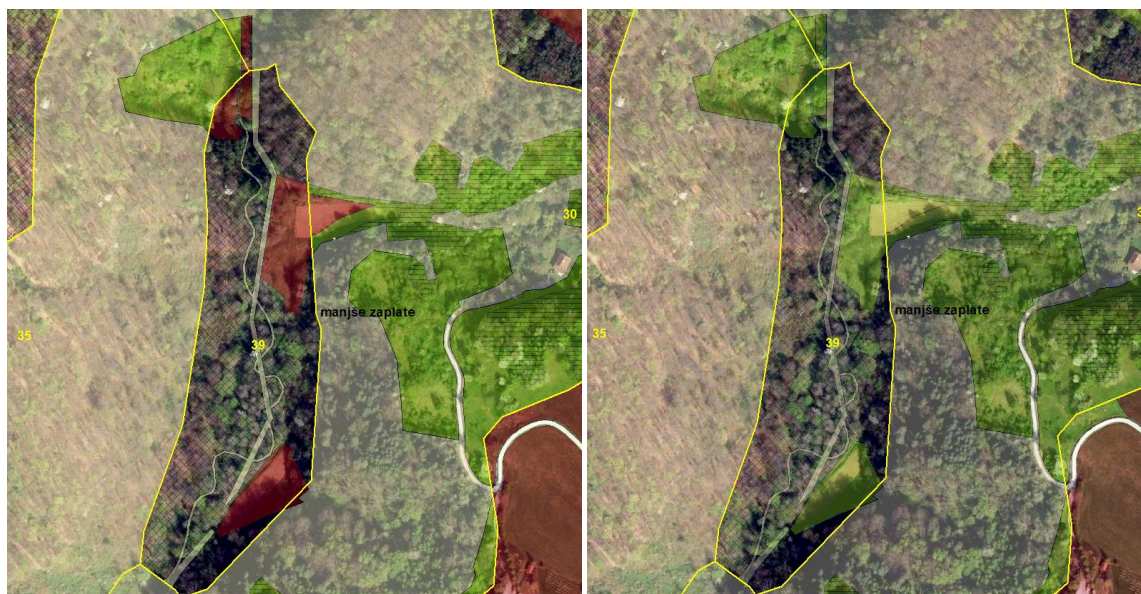
- izmenjava ožjih izravnjav in zaplat:
 - predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa kot vzdolžno sklenjene površine na dnu dolin ter kot večje sklope ali nadaljevanje sklenjenih kmetijskih površin, prednostno na reliefnih oziroma grebenskih izravnjavah;
 - kot predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa tudi (sklenjene) vinogradniške in sadjarske lege (območja trajnih nasadov) na pobočjih, ne glede na slabšo boniteto in večjo strmino;
 - izogiba se erozijsko manj stabilnim območjem.
- manjše zaplate:

- predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa lokalno, v manjših zaplatah, na območjih višjih bonitet, prednostno na reliefnih izravninah (položnejših in prisojnih legah);
- predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa na območjih, ki so s prostorskimi akti opredeljena kot območja ohranjanja prepoznavne kulturne krajine;
- veliki ravninski kompleksi A:
 - predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se opredeli v največjem možnem obsegu;
 - predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se opredeli kot velike sklenjene površine, znotraj njih se ohranja tudi območja lokalno manjših bonitet, ki so posledica plitvosti in skeletnosti tal ter morebitnega zastajanja vode;
 - izloča se lahko lokalno strmejšje površine oziroma površine z nižjo boniteto;
- gozd in območja nad gozdno mejo:
 - predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa le izjemoma oziroma mestoma.

Zaokroževanje glede na velikost poligona

Pri ročnem zaokroževanju se izločajo tudi območja, kjer je sklenjeni sklop TVKZ manjši od 0,5 ha. Poligoni med 0,5 in 1 ha se dodatno presojuje, ali je smiselno, da ostanejo TVKZ.

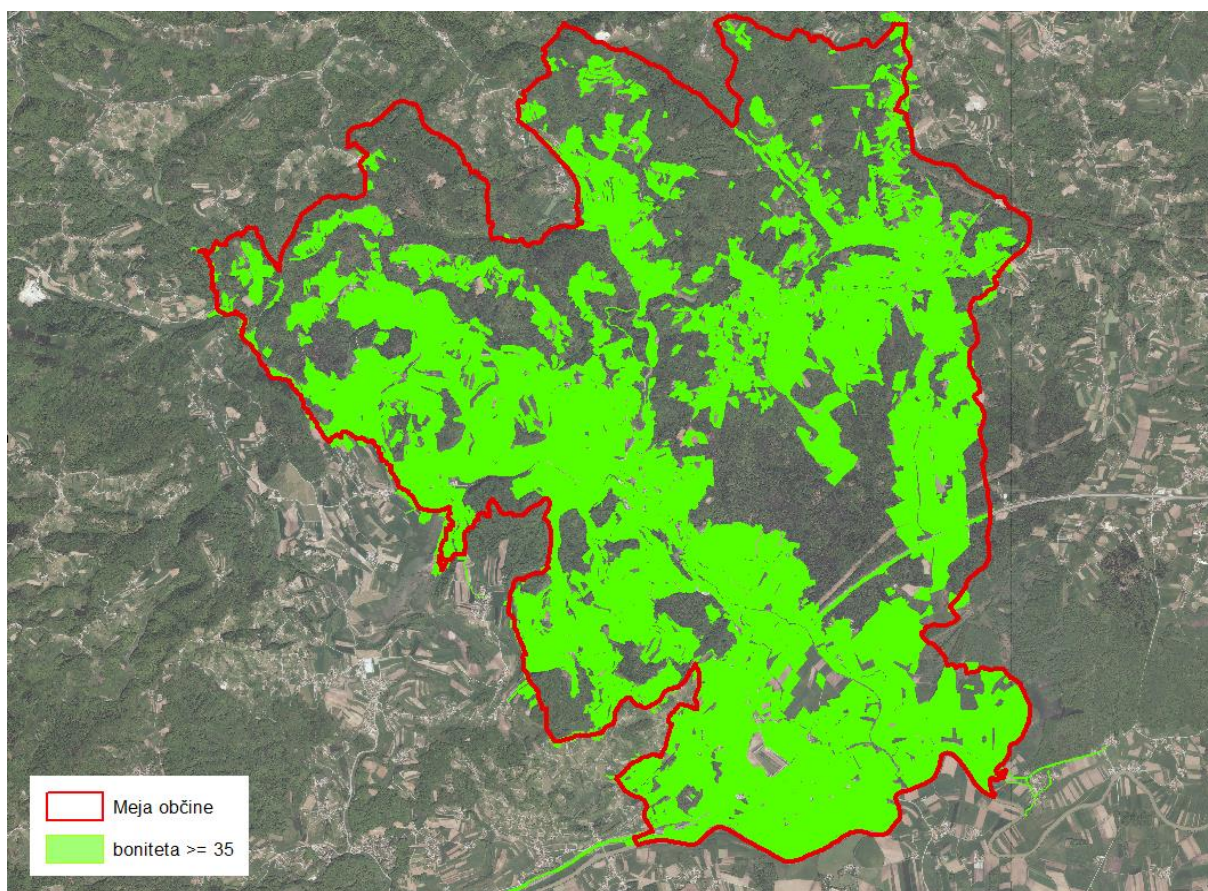
Pri odločitvah so bili bistveni podatki iz sloja skupnih bonitet, dejanske rabe kmetijskih zemljišč in velikosti.

Slika 22: Primera zaokroževanja glede na velikost poligona v naselju Gorenje Radulje. Na prvi sliki je rezultat modela, na drugi pa rezultat po zaokroževanju. Poligoni so veliki od približno 0,2 ha do dobrih 0,3 ha. Smiselno je bil določen OKZ.

Zaokroževanje glede na pretežnost in boniteto

V primerih, ko so bili le posamezni manjši poligoni predloga TVKZ umeščeni med poligone predloga OKZ in je bil razlog za TVKZ zgolj ekstenzivni trajni nasad, boniteta in nagib terena pa nakazujejo na predlog OKZ, se je zaokrožilo v OKZ.

Slika 23: Prikaz predhodno veljavnih bonitet po zemljiškem katastru, ki so višje od 35

Slika 24: Primeri zaokroževanja glede na pretežnost in boniteto v naselju Močvirje. Na prvi sliki je rezultat modela, na drugi pa rezultat po zaokroževanju. Del s predlogom TVKZ se je zaokrožilo v OKZ, ker gre na širšem območju za območje z nizko boniteto (21/35 bonitetnih točk) in pretežno območje OKZ.

Zaokroževanje glede na navezavo preko PPK

Načeloma mora biti samostojen poligon TVKZ velik najmanj 0,5 ha. Izjemoma je lahko poligon manjši, če gre za navezavo preko ceste, meje občine ali preko območja PPK.

V naselju Hrastulje smo zaradi navezave na večje območje TVKZ preko PPK (v dejanskem stanju že izkrčen gozd), kot TVKZ pustili poligon manjši od 0,5 ha. Boniteta na območju je 54 točk, površine so sicer nekoliko v nagibu (pretežno razred od 12 do 24 %), po podatkih dejanske rabe pa so na območju PPK delno trajni nasadi.

Ocenjujemo da je na tem območju v naselju Hrastulje potencial za povečanje namenske rabe kmetijskih zemljišč.

Slika 25: V naselju Hrastulje smo zaradi navezave na večje območje TVKZ preko PPK izjemoma ohranili poligon TVKZ manjši pod 0,5 ha (0,45 ha). Boniteta na območju je 54 točk, površine so sicer nekoliko v nagibu (pretežno razred od 12 do 24 %), po podatkih dejanske rabe so na območju PPK delno intenzivni trajni nasadi, ki so razvidni tudi na DOF.

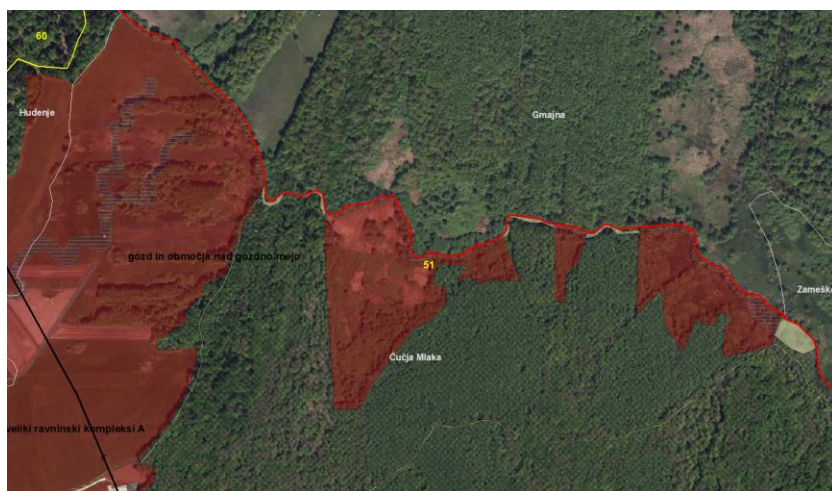
Zaokroževanje glede na terenske ogled in sondiranje

Zaradi razgibanega terena v severnem delu občine in določenih dilem glede zaokroževanja je bil 12. 12. 2024 izveden terenski ogled. Teren se je opravil v sestavi ekipe P. Recko Novak, A. Žerak in T. Jerin.

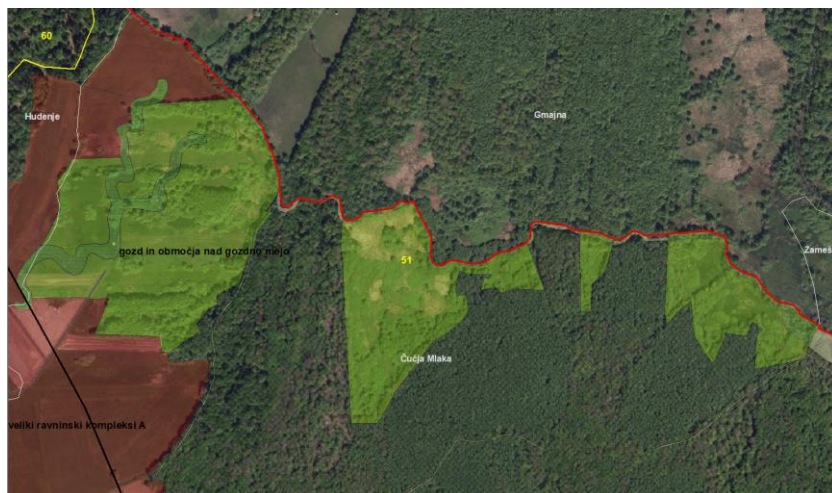
V nadaljevanju je prikazanih nekaj primerov, kjer je model pretežno izkazal TVKZ, vendar se je s terenskim ogledom ugotovilo, da je bolj smiselno določiti OKZ.

Primer št. 1: Mokrotne površine na območju ravninskega gozda

V južnem delu občine se nahaja ravninski gozd (strateški podtip gozd in območja nad gozdno mejo). Na tem območju je po namenski rabi tudi nekaj kmetijskih zemljišč. Zaradi bonitete in ravnine model izkazuje TVKZ, vendar smo glede na terenski ogled na določenih lokacijah določili OKZ. V naravi gre za zelo mokrotno območje, ki je zaradi otežene obdelave močno zaraščeno. Prisotno je močvirsko rastje.

Slika 26: Grafični prikaz stanja modela s prikazom bonitetnih točk

Slika 27: Grafični prikaz stanja predloga OKZ po zaokroževanju

Slika 28: Fotografija s terena, ki prikazuje zaraščenost in močvirsko rastje na območju predlaganem kot OKZ.

Slika 29: Fotografija s terena, ki prikazuje zaraščenost in močvirsko rastje na območju predlaganem kot OKZ.

Primer št. 2: Večja površina gozda na kmetijskih zemljiščih

V južnem delu občine se na strateškem podtipu Veliki ravninski kompleksi A nahaja večja gozdna zaplata. Ugotovljeno je bilo, da gre za umetno zasajene smreke. Po dejanski rabi je to območje opredeljeno kot gozd. Zaradi velikosti območja, poraščenega z gozdnimi drevesi (1,9 ha), je bilo to območje določeno kot OKZ.

Slika 30: Grafični prikaz stanja modela s prikazom bonitetnih točk

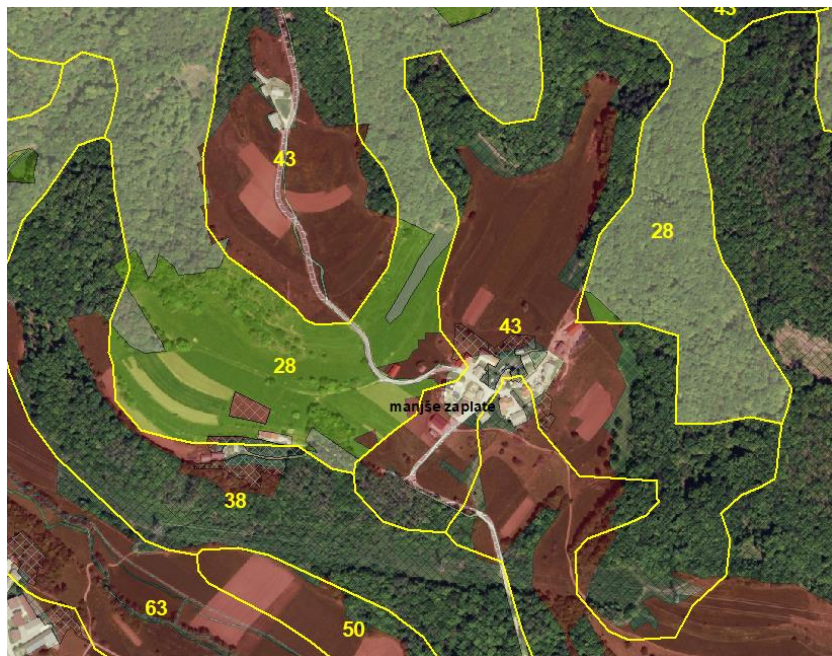
Slika 31: Grafični prikaz stanja predloga OKZ po zaokroževanju

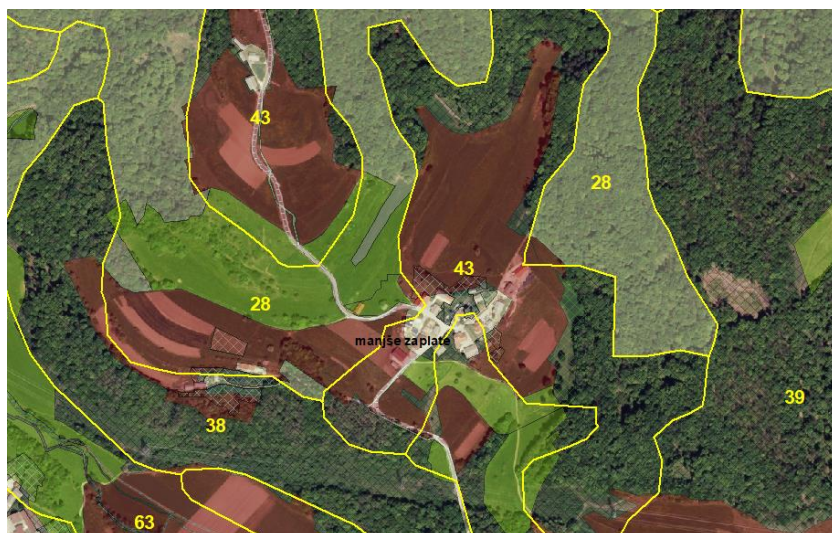
Slika 32: Fotografija večjega območja (1,9 ha) smrek v naselju Čučja Mlaka

Primer št. 3: Območje slabših kmetijskih zemljišč z večjim deležem skalovitosti

Na strateškem podtipu manjše zaplate se mestoma pojavljajo nižje bonitete, ki po modelu izkazujejo OKZ. Na terenskem ogledu je bilo ugotovljeno, da je območje slabših kmetijskih zemljišč minimalno zamaknjeno glede na podatek območja enakih bonitet. V pasu se namreč pojavljajo slabša kmetijska zemljišča, mestoma z zelo izraženo skalovitostjo. Skladno s terenskimi ugotovitvami ter dejansko rabo kmetijskih zemljišč je bil del območja, kjer so prisotne njive opredeljen kot TVKZ, del območja, kjer je skalovitost večja pa kot OKZ.

Slika 33: Grafični prikaz stanja modela s prikazom bonitetnih točk

Slika 34: Grafični prikaz stanja predloga OKZ po zaokroževanju

Slika 35: Fotografija območja slabših kmetijskih zemljišč

Slika 36: Fotografija območja z izraziteje izraženo skalovitostjo

Primer št. 4: Območje opuščanja vinogradov

Severno od naselja Klenovik se nahaja vinogradniško območje, kjer gre za izrazit preplet različnih kmetijskih rab prostora – nekaj je še ohranjenih vinogradov, veliko vinogradov je opuščenih, strmine so izredno velike. V več delih se območje tudi močno zarašča. Zaradi nižjih bonitet ter velikih strmin je model izkazal precej mozaičen rezultat. Skladno s terenim ogledom so bila izločena območja, kjer so vinogradi ter smiselno zaokrožena v TVKZ. Najslabša območja so bila zgeneralizirana v OKZ.

Slika 37: Grafični prikaz stanja modela s prikazom bonitetnih točk

Slika 38: Grafični prikaz stanja predloga OKZ po zaokroževanju

Slika 39: Fotografija območja opuščenih vinogradov ter že zaraščajočih se kmetijskih zemljišč

5.9 Območja, potencialno primerna za kmetijstvo

Skladno s pravilnikom so bila območja, ki se izkazujejo za potencialno primerna za kmetijstvo, ročno zaokroževana s smiselnim povzemanjem metodologije zaokroževanja predloga trajno varovanih kmetijskih zemljišč. Pri tem so bili vneseni dodatni kriteriji:

ZNOTRAJ NASELIJ – poligoni obkroženi s stavbnimi zemljišči:

- PPK do 0,5 ha se prekategorizira v ODZ;
- PPK med 0,5 in 1 ha se smiselno pregleda in oceni, ali ostane PPK;
- PPK nad 1 ha načeloma ostane, razen v primeru npr. izrazito neustrezne oblike, ... (po kriterijih kot za OKZ).

OB NASELIJ – poligoni na robu stavbnih zemljišč:

- če so smiselni in se nadaljujejo v kompleksna TVKZ, potem ostanejo PPK ne glede na velikost.

V ODPRTEM PROSTORU:

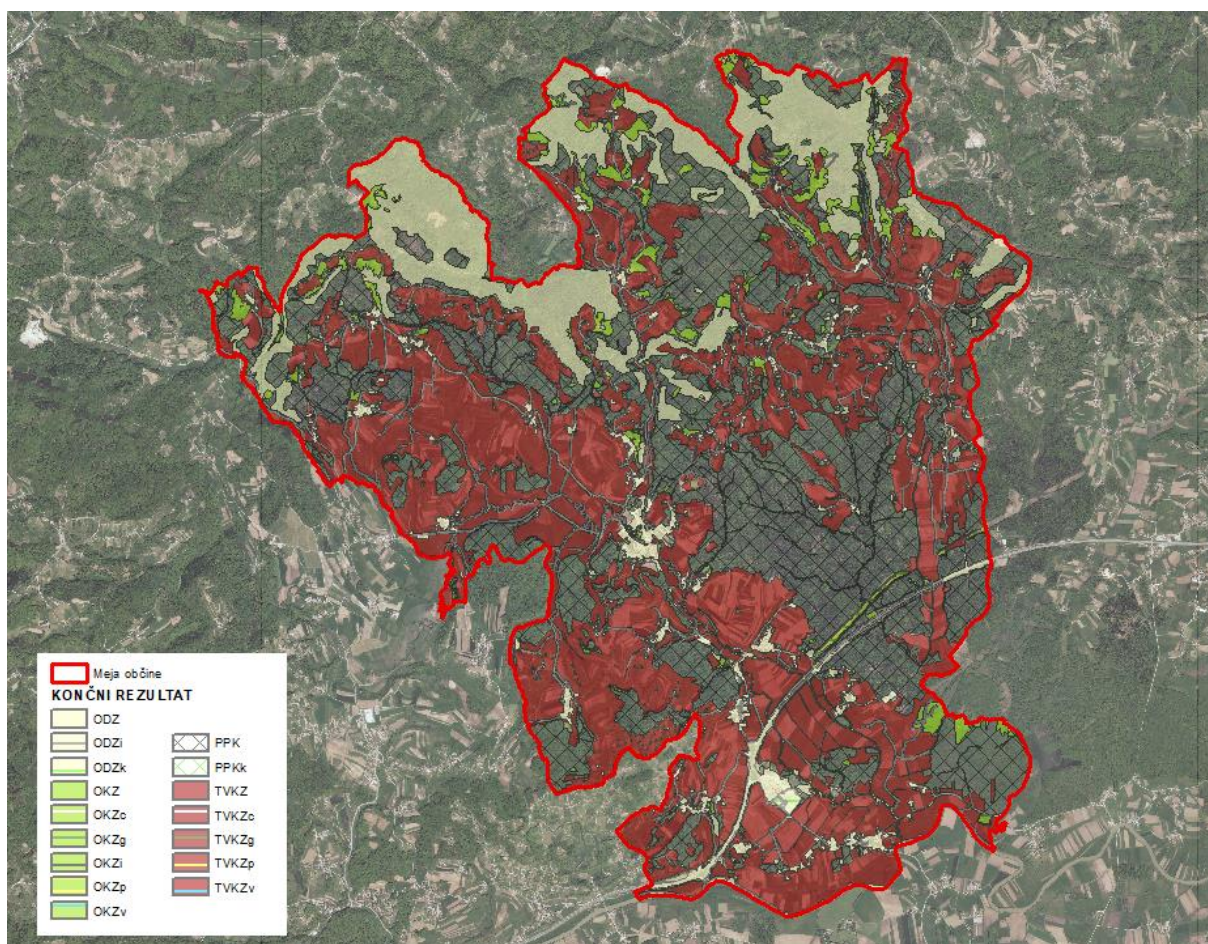
- PPK poligoni, ki so znotraj ODZ in ne mejijo na TVKZ ali OKZ ter so manjši od 1 ha, se prekategorizirajo v ODZ.

NA OBMOČJIH KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ PO DEJANSKI RABI

Na območju, ki je po rezultatih modela opredeljeno kot PPK ali ODZ in je po podatkih dejanske rabe kmetijsko zemljišče se opredelijo:

- ODZk – območja drugih zemljišč, na območju kmetijskih zemljišč po dejanski rabi;
- PPKk – območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo, na območju kmetijskih zemljišč po dejanski rabi.

5.10 Rezultat po zaokroževanju

Slika 40: Grafični prikaz končne obdelave

6. PRILOGE

- Izjava o skladnosti dokumentov z zakonom o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij.
- Opis stanja kmetijstva v občini Škocjan za potrebe izdelave strokovne podlage s področja kmetijstva v občini Škocjan.